

Ökumenischer Pilgerweg
Pielgrzymka ekumeniczna

2019

PATER NOSTER Mt.6, 9-13

OJCZE NASZ Mt.6, 9-13

VATER UNSER Mt.6, 9-13

IMPRESSUM

Polsko-Niemiecka Pielgrzymka Ekumeniczna Magdeburg-Gniezno

Redakcja: dr Agata Skotnicka, Sekretarka Pielgrzymki Ekumenicznej, Bydgoszcz

ks. pastor dr Justus Werdin, Berliński Zakład Misyjny

miejsce i rok wydania: Berlin, maj 2019

Wsparcie finansowe zyczliwie poprzez Ew. Okręgi Kościelne: Uckermark,

Oderland-Spree, Cottbus i Górna Śląska Łużyca.

Tłumaczenia z niemieckiego: Maria Przybył, Poznań

Tłumaczenia z polskiego: ks. pastor dr Justus Werdin, Berlin

Skład i układ graficzny: Sabine Schumann, Uckermark

Zdjęcie: Andreas Schluttig, Lipsk

Drukarnia Nauendorf, Angermünde, 500 egzemplarzy

Deutsch-Polnischer Ökumenischer Pilgerweg Magdeburg – Gniezno

Redaktion: Dr. Agata Skotnicka, Pilgerwegsekretärin, Bydgoszcz

Pfr. Dr. Justus Werdin, Berliner Missionswerk

Berlin, Mai 2019

Mit freundlicher finanzieller Unterstützung der Ev. Kirchenkreise Uckermark,

Oderland-Spree, Cottbus und Schlesische Oberlausitz.

Übersetzungen aus dem Deutschen: Maria Przybył, Poznań

Übersetzungen aus dem Polnischen: Pfr. Dr. Justus Werdin, Berlin

Satz und Layout: Sabine Schumann, Uckermark

Einbandbild: Andreas Schluttig, Leipzig

Druckerei Nauendorf, Angermünde, 500 Exemplare

Ökumenischer Pilgerweg
Pielgrzymka ekumeniczna

2019

PATER NOSTER Mt.6, 9-13

OJCZE NASZ Mt.6, 9-13

VATER UNSER Mt.6, 9-13

<i>Słowo wstępne</i>	6	<i>Vorwort</i>
<i>Ks. pastor dr Justus Werdin</i>		<i>Pfr. Dr. Justus Werdin</i>
<i>Słowo powitalne</i>	10	<i>Grußwort</i>
<i>Ks. Bp dr dr h. c. Markus Droege</i>		<i>Bischof Dr. Dr. h. c. Markus Dröge</i>
<i>Słowo powitalne</i>	14	<i>Grußwort</i>
<i>Ks. Abp. dr Heiner Koch</i>		<i>Erzbischof Dr. Heiner Koch</i>
<i>Słowo powitalne</i>	18	<i>Grußwort</i>
<i>Ks. Abp. Wojciech Polak</i>		<i>Erzbischof Wojciech Polak</i>
<i>Metropolita Gnieźnieńskiego, Prymas Polski</i>		<i>Metropolit von Gnesen, Primas Polens</i>
ŚWIADECTWA		ZEUGNISSE
<i>Ks. Abp. prof. Henryk Muszyński, Prymas-Senior Polski</i>	26	<i>Erzbischof Prof. Henryk Muszyński, Senior-Primas Polens</i>
<i>Ks. Manfred Deselaers, Oświęcim</i>	40	<i>Pfr. Manfred Deselaers, Auschwitz</i>
<i>Ks. Dariusz Lik, Zielona Góra</i>	48	<i>Pfr. Dariusz Lik, Zielona Góra</i>
<i>Martina Heyde, Schwedt</i>	54	<i>Martina Heyde, Schwedt</i>
<i>Matthias Wolf, Talitha Kumi</i>	60	<i>Matthias Wolf, Talitha Kumi</i>
<i>Khalil Gibran</i>	64	<i>Khalil Gibran</i>

CODZIENNE CZYTANIE

TÄGLICHE LESUNGEN

<i>Mały Katechizm Ks. dra Marcina Lutra Katechizm Kościoła Katolickiego</i>	70	<i>Martin Luthers Kleiner Katechismus Katechismus der Katholischen Kirche</i>
---	----	---

MEDITATIONES

MEDITATIONEN

<i>Bliskość Ojca kapież Franciszek</i>	100	<i>Die Nähe des Vaters Papst Franziskus</i>
<i>Dzieciństwo duchowe Josemaria Escrivá de Balaguer</i>	110	<i>Geistliche Kindschaft José Maria Escrivá de Balaguer</i>
<i>Mała droga Teresa Martin</i>	120	<i>Der kleine Weg Theresa Martin</i>
<i>Dekalog odnowionych przez Ducha Świętego dr Agata Skotnicka</i>	128	<i>Dekalog der durch den Heiligen Geist Erneuernten Dr. theol. Agata Skotnicka</i>
<i>Nie przerywaj mnie, modlę się</i>	140	<i>Unterbrich mich nicht, ich bete</i>

SPIEWY

GESÄNGE

<i>In manus tuas, Pater</i>	151	<i>In manus tuas, Pater</i>
-----------------------------	-----	-----------------------------

POMYSŁY

GEDANKEN

152

Drodzy Pielgrzymi i wszyscy, którzy jesteście w drodze,

jakbyśmy ciągle jeszcze musieli szukać naszej ojczyzny, a przecież od dawna już tam jesteśmy! Rzecz jasna ciągle wędrujemy, tak po pielgrzymich ścieżkach lata, jak i na drogach życia. Nasze drogi wszakże nie wylaniają się znikąd, a i nie prowadzą do nie wiadomo dokąd. Przecież nie żyjemy przez przypadek, choć czasem tak mogłoby się wydawać. W chwili zatrzymania się chodzi zawsze o upewnienie się co do pochodzenia i celu, istoty i sensu. Modlitwa dnia zachęca nas do działania i w efekcie daje wskazówki, jak przejść kolejny etap.

Mamy Ojca w niebie! Sam Jezus uczy nas tak widzieć świat. Jego świat! W tej obejmującej wszystko uniwersalnej modlitwie Jezusa podążamy za Nim i otwieramy się na to wszystko, co nas w Jego imieniu spotyka i się wydarza. Pojawia się niewyobrażalna pełnia, która zaczyna się w tym momencie, gdy patrzymy sobie w oczy, gdy nasze rozmowy nabierają głębi a także, gdy w ciszy rozmyślamy nad tym, co usłyszeliśmy. I jak niebo swoim ożywczym oddechem dniem i nocą obejmuje wszystko, co widzialne, tak też wszystkie granice pomiędzy ludźmi w tych granicach zostały wytyczone. Niepodzielony świat zaś może powstawać dzięki naszej modlitwie!

Chciałbym tu podziękować wszystkim, którzy towarzyszą nam w drodze przekazanymi pozdrowieniami: naszym biskupom, prowadzącym duchownym oraz autorom i autorkom tej książeczki, diecezji kościoła ewangelickiego Berlin-Brandenburg-Górne Łużyce, która wsparła finansowo jej wydanie, jak i berlińskiemu Dziełu Misyjnemu za logistykę przedsięwzięcia.

Liebe Pilger*innen und alle, die Ihr auf dem Weg seid,

als ob wir unsere Heimat noch hätten suchen müssen, sind wir doch schon immer längst da! Wohl sind wir auf dem Weg, wie beim Pilgern auf sommerlichen Pfaden, so im Leben mit allem Auf und Ab. Unsere Wege kommen aber eben nicht von irgendwo her und gehen nach irgendwo hin. Wir leben beileibe niemals als im Ungefähren, selbst wenn alles danach aussehen mag. An den Haltepunkten geht es immer ganz genau um die Vergewisserung von Herkunft und Ziel, Wesen und Sinn. Die Tageszeitengebete leiten uns zum Aufbruch und geben uns im Nachklang Geleit für die nächste Etappe.

Ja: wir haben unseren Vater im Himmel! Jesus selbst lehrt uns so die Welt zu sehen. Seine Welt! Mit dem alles umfassenden universalen Gebet Jesu setzen wir unsere Schritte in seine Nachfolge und öffnen uns für alles, was uns in seinem Namen begegnet und was geschieht. Eine ungeahnte Fülle tut sich auf! Sie beginnt in dem Augenblick, wo wir einander in die Augen schauen und uns mit jedem Schritt in die Gespräche vertiefen, um dann schweigend über das Gehörte nachzudenken. Und wie der Himmel mit seinem belebenden Atem alles Sichtbare Tag und Nacht umspannt, so werden alle Grenzen zwischen den Menschen in ihre Grenzen gewiesen. Die eine unteilbare Welt will in unserem Glauben ihren Anfang aufnehmen!

Ich danke an dieser Stelle allen, die uns auf dem Weg mit ihren Grüßen begleiten: unseren Bischöfen und leitenden Geistlichen, den Autorinnen und Autoren dieses Büchleins,

Dziękuję też Marii Przybył za przetłumaczenie niemieckich tekstów na język polski.

W poczuciu serdecznej więzi pozdrawiam Was w imieniu dr teologii Agaty Skotnickiej, sprawującej funkcję sekretarza pielgrzymki, i księdza Jana Kwiatkowskiego, reprezentującego na tej pielgrzymce arcybiskupa i metropolitę Gniezna, Prymasa Polski.

Wasz Justus Werdin

den Kirchenkreisen der Ev. Kirche Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz, die uns finanziell für diese Broschüre unterstützt haben und dem Berliner Missionswerk mit seiner ganzen Logistik. Vor allem danke ich Maria Przybył für die Übersetzung der deutschen Texte ins Polnische.

In herzlicher Verbundenheit grüße ich Euch auch im Namen von Dr. theol. Agata Skotnicka, der Sekretärin des Pilgerwegs und Pfr. Jan Kwiatkowski, dem Beauftragten des Erzbischofs und Metropoliten von Gnesen, des Primas' Polens, für den Pilgerweg,

Euer Justus Werdin

Powitanie

dr dr h. c. Markus Droege, biskup

Drodzy Pielgrzymi, Drodzy Przyjaciele uczestniczący w tej ekumenicznej pielgrzymce,

Pragnę zapewnić Was o tym, że moje błogosławieństwo towarzyszy Wam w drodze, w którą znowu się udajecie, w drodze, która łączy nasze obydwa narody odmiennych języków, kultur, wyznań i sposobów życia.

Będziecie nie tylko codziennie przywoływać słowa „Ojcze nasz”, ale i modlić się nimi, „jak nas nauczył Jezus Chrystus”. Kontynuować będziecie tę modlitwę, którą nad grobem św.

Wojciecha wypowiedzieli cesarz Otton III oraz król Bolesław Chrobry. Wyśpiewujecie te słowa w obu językach: a od początku słowa uwielbienia i prośby są takie same.

Uwzniosłają one Wasze serca i myśli. A jakże integrują Was historię cudownego uwolnienia z niewyobraźnego zniewolenia i spotkań prostujących ludzkie drogi.

Obchodzimy w tym roku 80. rocznicę brutalnej napaści Niemiec na Polskę co zapoczątkowało drugą wojnę światową z jej bezprecedensowym wyniszczeniem polskiej inteligencji, systematycznym zniewalaniem całego narodu i przeprowadzonym na skalę przemysłową shoah narodu żydowskiego. A przecież modlitwę „Ojcze nasz” także wtedy odmawiano w wielu językach.

Pamiętamy o wszystkich męczennikach i ich osobistym świadectwie wiary.

Grußwort

Dr. Dr. h. c. Markus Dröge, Bischof

Liebe Pilgerinnen und liebe Pilger, liebe Freundinnen und Freunde in der Deutsch-Polnischen Ökumene,

wenn Ihr Euch wieder auf den Weg begeben, der unsere beiden Länder mit ihren verschiedenen Sprachen und Kulturen, Glaubens- und Lebensweisen im täglichen Vollzug und im Herzen Europas fest miteinander verbindet, dann seid Euch meiner herzlichen Segenswünsche versichert, die Euch begleiten!

Ihr werdet das „Vater unser“ nicht nur mit jeder einzelnen Anrufung an jedem Tag bedenken, sondern beten, „wie Jesus es uns gelehrt hat“. Ihr setzt fort zu beten, wie schon auch Kaiser Otto III. und Bolesław Chrobry am Grab des Hlg. Adalbert gebetet haben. Ihr singt es zugleich in beiden Sprachen: die Worte des Lobpreises, der Anbetung und der Bitten sind von Anfang an ganz dieselben. Sie erheben Eure Herzen und Sinne. Und was für Geschichten von unsäglicher Knechtschaft, wunderbarer Befreiung und aufrichtenden Begegnungen führt Ihr da zusammen!

Wir gedenken in diesem 80. Jahr des martialischen deutschen Überfalls auf Polen als Beginn des II. Weltkriegs mit noch nie gesehener Vernichtung der polnischen Intelligenz, der systematischen Unterwerfung des ganzen Volkes und der industriemäßigen Shoah am jüdischen Volk. Das „Vater unser“ jedoch wurde auch damals in allen Sprachen gebetet.

Pamiętamy o odważnych, przepojonych głęboką wiarą wystąpieniach tych, którzy odważyli się przekroczyć stare granice pomiędzy narodami i wyznaniem i w duchu i myśli Modlitwy Pańskiej prosić o pojednanie i to pojednanie budować.

Pamiętamy o wielu społecznych protestach, jak: Berlin 1953r., Poznań 1956r., Szczecin 1970, Gdańsk 1976 i 1980r. Pamiętamy „Bramę Wolności”, która od stoczni gdańskiej poprowadziła do rozbicia berlińskiego muru. Pokojowa rewolucja 1989 roku byłaby nie do pomyślenia bez Solidarności i bez pielgrzymki Jana Pawła II do Polski, a także bez modlitwy pokoju w Lipsku, Berlinie i innych miastach NRD. Mimo że służby bezpieczeństwa i tam i tutaj działania te traktowały z wielką podejrzliwością.

Wszystkie modlitwy o pokój i odnowienie, czy to w Polsce, czy w Niemczech, czy gdzie indziej łączyło zawsze głośne odmawianie „Ojcze nasz” słane przed tron Najwyższego. W tej modlitwie bowiem podarowano nam siłę potrzebną do zmieniania świata! Wy także jesteście tego świadomi, a o siłę taką prosimy wspólnie każdego dnia na nowo.

Kochani moi, dokądkolwiek dotrzecie, tam opowiadajcie o tym, co tak cudownie Was niesie i prowadzi. Niech błogosławieństwo Najwyższego pozostaje z Wami.

Pozdrawiam z serca,

Wasz dr dr h. c. Markus Droege, biskup

Wir gedenken aller Märtyrer und ihres persönlichen Glaubenszeugnisses.

Wir gedenken der mutigen und glaubensvollen Aufbrüchere, die gewagt haben anzufangen, die alten Grenzen zwischen Nationen und Konfessionen zu überschreiten und im Geist und Sinn des Herrengebets um Versöhnung zu bitten und Versöhnung zu gewähren.

Wir gedenken der verschiedenen gesellschaftlichen Aufbrüche: Berlin 1953, Poznań 1956, Szczecin 1970, Gdańsk 1976 und 1980. Wir erinnern an die „Tore der Freiheit“, die von der „Lenin-Werft“ in Gdańsk bis zum Aufdrücken der Berliner Mauer von Osten her führten. Die friedliche Revolution von 1989 ist nicht zu denken ohne die Solidarność-Bewegung und die Pilgerfahrten von Papst Johannes Paul II. nach Polen und nicht ohne die Friedensgebete in Leipzig, Berlin und vielen Städten der DDR. Von den Sicherheitsbehörden hier wie dort wurde das alles mit äußerst wachsamem Argwohn verfolgt.

Alle Bitten um Frieden und Erneuerung, ob in Polen oder Deutschland oder sonst wo, werden überall im laut deklamierten „Vaterunser“ zusammengeführt und vor den Thron des Höchsten gesandt. In diesem Gebet sind uns alle Kräfte anvertraut, die unsere Welt verändern! Ihr seid Euch dessen bewusst, und diese Kräfte erbitten wir gemeinsam jeden Tag aufs Neue.

Ihr Lieben, wo Ihr auch ankommt, da erzählt doch davon, wie wunderbar Ihr geleitet und getragen werdet! Bleibt im Segen des Höchsten!

Ich grüße Euch herzlich,

Euer Dr. Dr. h. c. Markus Droege, Bischof

Niech więc Boże błogosławieństwo cały czas towarzyszy Wam na tegorocznej pielgrzymce. Życzę Wam czasu dobrych spotkań i bogatych doświadczeń. I wracajcie w zdrowiu do domów.

So möge Sie Gottes Segen auf Ihrem Ökumenischen Pilgerweg 2019 allezeit begleiten. Ich wünsche Ihnen eine Zeit guter Begegnungen und reicher Erfahrungen. Und kommen Sie wohlbehalten wieder zurück.

Ihr

A handwritten signature in black ink that reads "Dr. Heiner Koch". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Dr. Heiner Koch
Erzbischof von Berlin

Słowo powitalne

Ks. Abp. Wojciech Polak

Metropolita Gnieźnieński

Przedmiotem Waszych rozważań podczas tegorocznej Pielgrzymki Ekumenicznej staje się modlitwa „Ojciec nasz ...” (Mt 6, 9 – 13), której Jezus nauczył swoich apostołów, gdy nie potrafili zwracać się do Boga. Ten swoisty modlitewny testament pozostawiony nam przez Zbawiciela łączy wszystkich chrześcijan na całym świecie. Sprawia, że Wszechmogący Stwórca staje się dla nas Kimś wyjątkowo bliskim, uświadamia więź, jaka łączy nas z Nim od chwili przyjęcia sakramentu chrztu, a także przypomina o braterstwie wszystkich ochrzczonych. Siedem prośb, które zawiera Modlitwa Pańska prowadzi do odkrycia, że Bóg zna pragnienia naszego serca i potrzeby ciała, zanim go o to poprosimy (por. Mt 6, 8), więc o nic nie musimy się już zbytnio troskać (por. Flp 4, 6). Wyruszając siedemnasty raz na pielgrzymkę, w nieznanym, staniecie się w pewien sposób znakami tej szczególnej modlitwy zawsze wtedy, gdy swoje ludzkie ograniczenia, słabości, oczekiwania, czy pragnienia oddacie w czułe ręce Ojca, nie zamartwiając się niepotrzebnie, co przyniesie kolejny dzień.

„Ojciec nasz ...” jest także niezwykłą szkołą wchodzenia w

Grußwort

Erzbischof Wojciech Polak

Metropolit von Gniezno, Primas Polens

Während des diesjährigen Ökumenischen Pilgerwegs werdet Ihr über das Gebet des „Vater unser“ (Mt. 6, 9-13) nachdenken, das Jesus seine Jünger gelehrt hatte, als sie nicht wussten, wie sie sich recht an Gott wenden sollten. Dieses besondere Gebet, das uns der Erlöser wie ein Testament überlassen hat, verbindet uns mit allen Christen auf der ganzen Welt. Es bewirkt, dass der Schöpfer, der Allmächtige, für uns jemand ganz ausnahmsweise Nahes ist und macht uns das Band bewusst, das uns mit Ihm seit dem Moment der Taufe verbindet und erinnert ebenso daran, dass alle Getauften Geschwister sind. Die sieben Bitten des Herregebets führen zu der Entdeckung, dass Gott das Begehren des Herzens und Leibes kennt, noch bevor wir Ihn um etwas bitten (Mt. 6, 8); wir müssen uns also um nichts mehr allzu sehr sorgen (vgl. Phil. 4, 6). Wenn Ihr zum 17. Male auf Euren Pilgerweg ins Unbekannte aufbrecht, werdet Ihr in gewisser Weise immer dann zu Zeichen dieses besonderen Gebets, wenn Ihr Eure menschlichen Begrenztheiten, Schwächen, Erwartungen oder Bedürfnisse in die fürsorglichen Hände des Vaters legt und Euch nicht unnützlich darum sorgen müsst, was der nächsten Tag bringen wird.

Das „Vater unser“ ist auch eine ungewöhnliche Schule, um in die Beziehung zu Gott einzutreten, der nicht nur die menschlichen Bedürfnisse befriedigen, sondern vor allem sein Leben mit jedem von uns teilen will. Die Erfahrung, für Ihn

relację z Bogiem, który chce nie tylko zaspokajać ludzkie potrzeby, ale przede wszystkim dzielić się z każdym z nas swoim życiem. Doświadczenie bycia dla Niego kimś ważnym i wyjątkowym wyzwala ze zranień oraz mechanizmów obronnych zamykających na drugiego człowieka. Wówczas przestaje on być zagrożeniem, a staje się bratem i siostrą ubogacającą nas swoją obecnością. Decydując się na pielgrzymowanie w grupie, zostajecie zaproszeni do bycia *przypowieścią o komunii*, której współczesny człowiek bardzo potrzebuje, by nie pogrzyż się w samotności lub egoizmie, a także by rozwijać w sobie wyobraźnię dialogu. W ten sposób odkrywacie, że aby być szczęśliwym, potrzeba kogoś drugiego, ponieważ jak naucza Sobór Watykański II, spodobało się Bogu zbawić człowieka nie pojedynczo, ale we wspólnocie (por. *Lumen Gentium*).

Przeżywacie swoje ekumeniczne pielgrzymowanie w czasie, gdy Polacy wspominają czterdziestą rocznicę pierwszej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Ojczyzny. Podczas wizyty w Gnieźnie 3.06.1979 r. powiedział On, że: *Zesłanie Ducha Świętego oznacza początek Kościoła, który poprzez wszystkie pokolenia ma wprowadzać ludzi: ludzkość — ludy i narody — do jedności Ciała, Mistycznego Ciała Jezusa Chrystusa. Zesłanie Ducha Świętego oznacza początek i trwanie tej tajemnicy (...)* I oto słyszymy, jak w wieczniku jerozolimskim napełnieni Duchem Świętym apostołowie „zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić“ (Dz 2, 4). *Języki obce stały się swoimi, stały się własnymi, dzięki tajemniczej sprawczości Ducha Świętego, który „wieje tam, gdzie chce“ (J 3, 8) i odnawia „oblicze ziemi“ (Ps 103, 30).*

Ufam, że ten sam Duch, który jak mówi papież Franciszek,

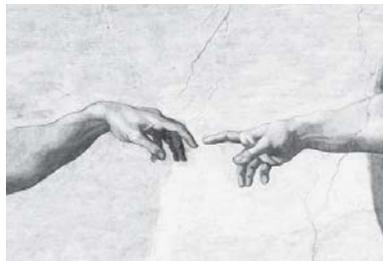
jemand Wichtiges und Außergewöhnliches zu sein, ruft aus den Verwundungen und Abwehrmechanismen heraus, mit denen wir uns voreinander verschließen. Dann hört derjenige oder diejenige auf eine Bedrohung zu sein und wird zu einem Bruder oder einer Schwester, die uns gerade dadurch bereichern, dass sie da sind. Mit der Entscheidung in einer Gruppe zu pilgern seid Ihr eingeladen zu einem *Gleichnis der Gemeinschaft* zu werden, die der moderne Mensch so sehr braucht, um sich nicht in Einsamkeit oder Egoismus zu verlieren, sondern die Bereitschaft zum Dialog bei sich zu entwickeln. So werdet Ihr entdecken, dass es immer jemanden im Gegenüber braucht, um glücklich zu sein, denn, wie das II. Vatikanische Konzil lehrt, gefiel es Gott wohl, den Menschen nicht allein, sondern als in der Gemeinschaft zu erlösen (vgl. *Lumen Gentium*).

Ihr macht Eure ökumenischen Pilgererfahrungen in einer Zeit, in der in Polen des 40. Jahrestages der ersten Pilgerfahrt von Papst Johannes Paul II. in sein Vaterland gedacht wird. Während seines Besuchs in Gniezno am 3. Juni 1979 sagte er, dass „*die Ausgießung des Heiligen Geistes den Anfang der Kirche (bezeichnet), die durch alle Generationen hindurch die Menschen leiten soll: die Menschheit, Völker und Nationen, zur Einheit des einen Leibes, des Mystischen Leibes Jesu Christi. Die Ausgießung des Heiligen Geistes bezeichnet den Anfang und die Fortdauer dieses Geheimnisses ... Und wir hören, wie beim Abendmahl in Jerusalem die Jünger von dem Heiligen Geist erfüllt wurden und „(anfangen) in anderen Sprachen zu reden, wie der Geist ihnen gab auszusprechen“ (Apg. 2, 4). Die fremden Sprachen wurden ganz eigene Sprachen dank des geheimnisvollen Wirkens des Heiligen*

jest protagonistą każdej modlitwy chrześcijańskiej sprawi, aby Modlitwa Pańska wypowiedana przez Was zarówno po polsku, jak i po niemiecku stawała się Waszym wspólnym językiem przekraczającym wszelkie konfesyjne lub międzyludzkie różnice – językiem dzieci Bożych, które powtarzają za św. Pawłem: (...) *wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi. Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli, by się znowu pogrążyć w bojaźni, ale otrzymaliście Ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: „Abba, Ojcze!” Sam Duch wspiera swym świadectwem naszego ducha, że jesteśmy dziećmi Bożymi. Jeżeli zaś jesteśmy dziećmi, to i dziedzicami: dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa ...* (Rz, 8, 14-17).

Życzę, abyście doświadczyli tej niezwykłej wolności, dając świadectwo o Bogu, który jest Ojcem każdego człowieka i o jedności, która ma swoje źródło w Jego ojcostwie.

Wszystkim Wam z serca błogosławię!

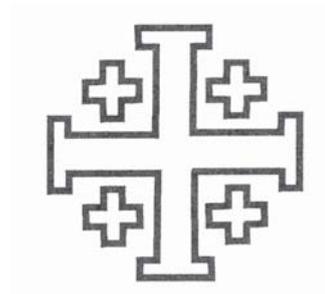

Geistes, der „weht, wo er will“ (Joh. 3, 8) und „das Antlitz der Erde (neu macht)“ (Ps. 104, 30).

Ich bin guter Zuversicht, dass, wie Papst Franziskus sagt, derselbe Geist ein Protagonist jedes christlichen Gebets ist und bewirkt, dass das Herrengebet, von Euch sowohl auf Polnisch als auch auf Deutsch gesungen, zu Eurer gemeinsamen Sprache wird, die alle konfessionellen und zwischenmenschlichen Unterschiede durchschreitet, eine Sprache der Kinder Gottes, die dem Hlg. Apostel Paulus nachsprechen: *„... welche der Geist Gottes treibt, die sind Gottes Kinder. Denn ihr habt nicht einen Geist der Knechtschaft empfangen, dass ihr euch abermals fürchten müsstet; sondern ihr habt einen Geist der Kindschaft empfangen, durch den wir rufen: „Abba, lieber Vater!“ Der Geist selbst gibt Zeugnis unserm Geist, dass wir Gottes Kinder sind. Sind wir aber Kinder, so sind wir auch Erben, nämlich Gottes Erben und Miterben Christi ...“* (Röm. 8, 14-17).

Ich wünsche Euch, dass Ihr diese ungeheuerliche Freiheit erfahrt und Euer Zeugnis über Gott gebt, der der Vater jedes Menschen ist, und über die Einheit, die ihre Wurzel in Seiner Vaterschaft hat.

Euch alle segne ich von Herzen!

Modlitwa Pańska w moim życiu

Abp Henryk J. Muszyński

Arcybiskup Senior Archidiecezji Gnieźnieńskiej

Miałem to wielkie szczęście i łaskę, że modlitwy Ojciec nasz nauczyłem się w domu rodzinnym. Towarzyszy mi ona zatem przez całe moje życie do później starości jako podwójne błogosławieństwo Chrystusa dane przez zmarłych Rodziców. Właśnie dlatego ma ona dla mnie od samego początku charakter bardzo osobisty.

W okresie dzieciństwa Modlitwa Pańska była dla mnie nieodłączną częścią codziennego pacierza. Jej głębię i piękno odkrywałem jednak stopniowo już jako kapłan. Pierwszym etapem – jeżeli można tak powiedzieć – był moment, kiedy przestała być ona zwykłą częścią pacierza, a stała się osobistą modlitwą, podarowaną mi przez Pana, chociaż nie ja prosiłem: *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1). Apostołowie uczynili to wcześniej w moim imieniu.

Wraz z postępem duchowym odkrywałem coraz głębiej wyjątkowe znaczenie i bogactwo Pańskiego daru modlitwy. Etap ten trwa do dziś dnia i jest bez wątpienia głównie dziełem samego Ducha Świętego. Św. Paweł przecież zapewnia: *Kiedy nie umiemy się modlić tak jak trzeba, sam Duch Święty przyczynia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami* (Rz 8,26).

Modlitwa *Ojciec nasz* jest dla mnie jednak nie tylko darem, ale także szkołą wartości i pewnego rodzaju drogowskazem wo-

Das Herrengebet in meinem Leben

Erzbischof em. Henryk J. Muszynski

Erzdiözese Gnesen

Ich hatte das große Glück und die Gnade, dass ich das Gebet des Vaterunsers im Elternhaus gelernt habe. Seitdem begleitet es mich durch mein ganzes Leben bis ins hohe Alter als ein doppelter Christussegens durch meine inzwischen verstorbenen Eltern. Daher hat das Gebet von Anfang an für mich einen sehr persönlichen Charakter.

In meiner Kindheit war das Herrengebet für mich ein unverbrüchlicher Teil des täglichen Gebets. Seine Tiefe und Schönheit jedoch entdeckte ich erst nach und nach als Priester. Die erste Etappe, wenn man das so sagen kann, war der Moment, als es für mich aufhörte ein üblicher Teil des Gebets zu sein und zu einem persönlichen Gebet wurde, mir durch den Herrn geschenkt, denn nicht ich habe gebeten: *Herr, lehre uns beten* (Lk. 11, 1). Die Apostel haben es vorher für mich getan.

In meinem geistlichen Fortschreiten entdeckte ich immer tiefer die außergewöhnliche Bedeutung und den Reichtum der Gabe des Herrengebets. Diese Etappe währt bis zum heutigen Tag und ist zweifelsohne das Hauptwerk des Heiligen Geistes. Der Hlg. Paulus versichert nämlich: *Denn wir wissen nicht, worum wir in rechter Weise beten sollen; der Geist selber tritt jedoch für uns ein mit Seufzen* (Röm. 8, 26).

Das Gebet des *Vaterunsers* ist für mich jedoch nicht nur eine Gabe, sondern auch eine Schule der Werte und in gewisser

li Pana, czego On ode mnie oczekuje. Dzięki temu nigdy miałem wątpliwości, co jest wolą Boga, której uczy mnie Zmartwychwstały Jezus Chrystus. Konkretnym wyrazem Jego woli są najpierw:

cztery pierwsze prośby, wraz z wezwaniem:

„Ojcze nasz, który jesteś w niebie,

niech się święci imię Twoje,

niech przyjdzie królestwo Twoje.

Niech Twoja wola spełnia się tak na ziemi jak i w niebie”

(Mt 6,9-10).

Jest w tym coś niesłychanego, że z woli Chrystusa, do Nie-skończonego, „Stworzyciela nieba i ziemi“, podobnie jak Chry-stus, jedyny Syn Ojca, mogę wołać: „Abba – Ojczulku“. Co więcej, czynię to we wspólnocie Kościoła, wspólnocie zwykłych i świętych ludzi, nazywając Boga naszym wspólnym „Tatu-siem“. „W tym jednym słowie mieści się cała historia zbawie-nia“ (Benedykt XVI), także mojego zbawienia. „Nasze korzenie są w ziemi. Trzeba zapuścić je w niebie“ (M. Debrel). Aby za-korzenie się w niebie, trzeba się nawrócić i łaskę chrztu ukazać świętością życia.

Święć się imię Twoje. Jest to hebraizm, który wielu współczesnym ludziom niewiele dziś mówi. Tymczasem jest to właśnie odpowiedź samego Boga na pytanie Mojżesza: *Jakie jest imię Twoje?* W odpowiedzi Mojżesz słyszy: *Jestem Bogiem Abra-hama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba.* Bogiem, który wchodził w więź wspólnoty i życia z każdym kolejnym pokoleniem od nowa: **JESTEM, KTÓRY JESTEM** (Wj 3,13-14). Oznacza to – żyję zawsze, w każdym czasie i pokoleniu od nowa. Chrystus natomiast dopełnił to Boże imię (por. J 17,6) uzupełniając: *Bóg*

Weise ein Wegweiser des Willens des Herrn, was Er von mir erwartet. Dank dessen hatte ich nie Zweifel daran, was der Wille Gottes ist, den mich der Auferstandene Jesus Christus lehrt. Konkreter Ausdruck seines Willens sind zuerst die vier ersten Bitten, zusammen mit der Anrufung:

„Unser Vater im Himmel,

Dein Name werde geheiligt,

Dein Reich komme,

Dein Wille geschehe wie im Himmel, so auf der Erde“

(Mt. 6,9-10).

Es ist darin etwas Unerhörtes, dass ich aus um Christi Willen zum Unermesslichen, den „Schöpfer Himmels und der Erden“, ähnlich wie Christus, der einzige Sohn des Vaters, rufen kann: „Abba-Papa“. Mehr noch: ich tue das in der Gemein-schaft der Kirche, in der Gemeinschaft gewöhnlicher und heili-ger Menschen, die Gott gemeinsam unseren „Vater“ nennen. „In diesem einen Wort bildet sich die ganze Heilsgeschichte ab“ (Benedikt XVI.), auch die meiner Erlösung. „Unsere Wur-zeln sind auf der Erde. Sie müssen im Himmel Wurzeln schla-gen“ (M. Debrel). Um im Himmel zu wurzeln, muss man um-kehren und die Gnade der Taufe mit der Heiligung des Lebens erweisen.

Geheiligt werde Dein Name. Das ist ein Hebraismus, der vielen heutigen Menschen nicht mehr viel sagt. Es ist nämlich Gottes Antwort auf die Frage von Mose: *Wie ist Dein Name?* Als Antwort hört Mose: *Ich bin der Gott Abrahams, der Gott Isaaks und der Gott Jakobs.* Der Gott, der in den Bund mit der Gemeinschaft und dem Leben von jedem weiteren Geschlecht von neuem eintritt: **ICH BIN DA** (2. Mose 3, 13-14). Das heißt:

jest miłością (1 J 4,8.16) lub, jak mówi nam, papież Franciszek: „Imieniem Boga jest miłosierdzie“.

Codziennie wołam, śladem moim przodków i ojców: **Przyjdź królestwo Twoje**. Proszę zatem, by panowanie Boga miłości w ludzkich sercach, a zatem także i w moim sercu, objawione w Jezusie Chrystusie, Synu Bożym, okazywało się i było widoczne w życiu i działaniu wszystkich Jego uczniów. Najpełniejszym znakiem tej miłości i królestwa Pana jest krzyż Jezusa Chrystusa i Jego ostatnia prośba skierowana do nas: *Kiedy będę wywyższony nad ziemię, wszystkich pociągnę do siebie* (J 12,32). Jest to prośba, która domaga się odpowiedzi każdego dnia od nowa.

Bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi – wołą Bożą w niebie jest, aby wszyscy ludzie byli zbawieni (J 5,34). Chrystus stał się człowiekiem, aby uczyć nas pełnienia woli Bożej tutaj na ziemi: *Moim pokarmem jest wypełnić wolę Tęgo, który Mnie posłał* (J 4,34). Wpatrzony w przykład Chrystusa uczę się razem z Nim pełnić wolę Ojca, przewycięzać służbą biednym i potrzebującym ludzką słabość, egoizm, zniechęcenie, samowolę; świadczyć, że Bóg kocha nas także jako grzeszników i potrzebuje każdego z nas, by Jego wola była pełniona także na ziemi.

Wszystkie wspomniane wyżej prośby łączy wołanie: „Bądź uwielbiony Boże, teraz i na wieki“. Nasze życie ma każdego dnia stanowić: „Amen“; „niech mi się stanie“ także w moim życiu.

Po wielkim uwielbieniu Boga przychodzi kolej na nasze ziemskie potrzeby, które również wymagają gotowości, mod-

ich lebe immer, zu jeder Zeit und in jedem Geschlecht von neuem. Christus hat den Namen Gottes erfüllt (vgl. Joh. 17, 6) mit der Ergänzung: *Gott ist die Liebe* (1. Joh. 4, 8.16) oder, wie uns Papst Franziskus sagt: „Gottes Name ist Barmherzigkeit“.

In der Spur meiner Vorfahren und Väter rufe ich täglich: **Es komme Dein Reich**. Ich bitte also darum, dass die Herrschaft von Gottes Liebe in den Herzen der Menschen, ebenso in meinem Herzen, wie sie durch Jesus Christus, dem Gottessohn, offenbar geworden ist, sich erzeigt und sichtbar wird in dem Wirken aller Seiner Jünger. Das beste Zeichen dieser Liebe und des Königreichs des Herrn ist das Kreuz Jesu Christi und seine letzte an uns gewandte Bitte: *Und ich, wenn ich über die Erde erhöht bin, werde alle zu mir ziehen* (Joh. 12, 32). Das ist die Bitte, die jeden Tag neu eine Antwort braucht.

Dein Wille geschehe, wie im Himmel, so auf Erden. Gottes Wille im Himmel ist, *damit ihr errettet werdet* (Joh. 5, 34). Christus wurde Mensch, um uns Menschen zu lehren den Willen Gottes hier auf Erden zu erfüllen: *Meine Speise ist es, den Willen Dessen zu tun, der mich gesandt hat* (Joh. 4, 34). Das Beispiel Christi anschauend lerne ich gemeinsam mit Ihm den Willen des Vaters zu erfüllen und zu dienen, um den Armen und Bedürftigen zu helfen menschliche Schwachheit, Egoismus, Mutlosigkeit, Eigenwillen zu überwinden und zu bezeugen, dass Gott uns so liebt wie auch die Sünder und jeden von uns braucht, damit Sein Wille auch auf der Erde erfüllt werde.

Alle vorherige Bitten sind vereint in dem Ruf: „Ehre sei Gott, jetzt und in alle Ewigkeit“. Unser Leben soll jeden Tag darauf ein „Amen“ sein: „so soll es sein“, auch in meinem Leben.

litwy i Bożej pomocy. Jako dzieci Boga potrzebujemy światła i mocy Ducha Świętego, aby w naszym życiu, pośród codziennych posług i zabiegania objawiała się miłość i dobroć Chrystusa. Nasze życie jest bowiem przedłużeniem Jego miłości i gotowości służby i pomocy na rzecz wszystkich potrzebujących.

Ta służba obejmuje z kolei trzy dalsze prośby, które mają być drogowskazem w naszej drodze do Ojca:

**„chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj,
przebacz nam nasze winy, jako i my przebaczymy naszym
winowajcom.**

Nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie“.

Chleba naszego (nie mojego) powszedniego daj nam dzisiaj, zajmuje poczesne miejsce w hierarchii Chrystusa. Nasz chleb, o który prosimy, jest darem Boga dla wszystkich ludzi. Jeżeli prosimy tylko dla siebie, „Ojciec nasz przestaje być modlitwą chrześcijańską“ (papież Franciszek). Chleb obejmuje także wszystkie inne doczesne potrzeby, które Bóg przeznaczył dla wszystkich ludzi. Tymczasem sytość, pełnia, krótkowzroczność jednych sprawia, że więcej ludzi głoduje, a nawet umiera z głodu niż cieszy się ich posiadaniem. Jest to wielki grzech zbiorowego egoizmu, który jest zaprzeczeniem woli Bożej. Jest to jednocześnie wielkie zgorszenie dla wszystkich, którzy wyznają wiarę w Boga Stworzyciela nieba i ziemi, i Jezusa Chrystusa, którego nazywają swoim Panem.

Chrystus w okresie ziemskiego życia wyrażał swoje współczucie wobec głodujących ale także nakarmił głodnych (Mk 6,41). Aby nas uwrażliwić na głodnych i potrzebujących, podobnie jak apostołów, i nas wzywa: *Wy dajcie im jeść* (Mt 14, 16). Dziś Chrystus poza naszym, także moim sercem, naszymi

Nach der großen Verehrung Gottes kommt nun die Reihe unserer irdischen Bedürfnisse, die ebenso Bereitschaft erfordern, Gebet und die Hilfe Gottes. Als Gottes Kinder brauchen wir das Licht und die Kraft des Heiligen Geistes, damit in unserem Leben, unter den täglichen Diensten und Verrichtungen die Liebe und Güte Christi aufleuchten. Unser Leben ist nämlich eine Verlängerung seiner Liebe und Bereitschaft allen Bedürftigen zu dienen und zu helfen.

Dieser Dienst umfasst die drei weiteren Bitten, die ein Wegweiser auf unserem Weg zum Vater sind:

**„Unser tägliches Brot gib uns heute,
und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben
unseren Schuldigern.**

Lass nicht zu, dass wir in Versuchung fallen.“

Unser (nicht mein) tägliches Brot gib uns heute, nimmt einen würdigen Platz in Christi Hierarchie ein. Unser Brot, um das wir bitten, ist eine Gabe Gottes für alle Menschen. Wenn wir nur für uns bitten, „dann hört das Vaterunser auf ein christliches Gebet zu sein“ (Papst Franziskus). Brot umfasst auch alle anderen irdischen Bedürfnisse, die Gott für alle Menschen bestimmt hat. Sathheit, Fülle und Kurzsichtigkeit der einen bewirken jedoch, dass mehr Menschen hungern, sogar des Hungers sterben und sich nicht der Teilhabe freuen können. Das ist eine große Sünde des kollektiven Egoismus‘, der Gottes Willen zuwider ist. Es ist gleichzeitig für alle, die den Glauben an Gott, den Schöpfer des Himmels und der Erde bekennen, und an Jesus Christus, den sie ihren Herrn nennen, eine große Empörung.

In der Zeit seines irdischen Lebens hat Christus sein Mitge-

rękami i nogami nie ma innych możliwości, by przyjść potrzebującym z pomocą.

Prośba o chleb powszedni obejmuje także wołanie o chleb eucharystyczny (św. Hieronim używa słowa: *supersubstantialis* – *chleb ponad powszedni*). Ten właśnie pokarm nadprzyrodzony jest największym i najpełniejszym darem od Boga. Powinien on nam dopomagać, abyśmy za przykładem Chrystusa nie tylko otworzyli swe serce i oczy na potrzebujących, ale uczynili własne życie darem dla innych. Codziennie prosimy zatem także o Chleb eucharystyczny dla wszystkich.

Nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie, ale nas zbaw ode złego (dawniej: nie wódz nas na pokuszenie). Chrystus sam był kuszony przez diabła (Mt 4,1) i dopuszcza również, abyśmy byli kuszeni. Pośród trudności weryfikuje się nasza postawa, nasze świadectwo i nasza miłość względem Boga jako Ojca. O Chrystusie Autor Listu do Hebrajczyków napisał: *Przez to, co sam wycierpiał, poddany próbie, może przyjść z pomocą tym, którzy jej podlegają* (Hbr 2,18). *Z drugiej strony mamy zapewnienie: Bóg nie pozwoli nas doświadczać ponad to, co możemy znieść* (1 Kor 10,13). Dla mnie osobiście to zapewnienie jest wielką pociechą. Kiedy wydaje mi się, że coś jest ponad moje siły, mówię sam do siebie: „uważaj, mobilizuj się wewnątrz, bo jesteś za słaby, zbyt ułomny, masz przecież zapewnienie, że Bóg nie dopuści doświadczać cię ponad to, co jest ponad Twoje siły“. Nie zawsze możemy liczyć na własne siły, które zawodzą. Trzeba szukać siły, mocy u Tego, który zawsze jest wierny i zapewnia: we wszystkim doznają zwycięstwa dzięki Temu, który nas umiłował (Rz 8,37). To dzięki Jego miłości objawionej w zwycięstwie Chrystusa nad grzechem i śmiercią, która jest obecna w nas,

fühl mit den Hungernden erwiesen und auch die Hungrigen gespeist (Mk. 6, 41). Um uns empfindsam zu machen für die Hungernden und Bedürftigen, ruft er uns wie damals den Aposteln zu: *Gebt ihr ihnen zu essen* (Mt. 14, 16). Auch heute hat Christus außer unseren und außer meinen keine anderen Herzen, Hände, Füße und Möglichkeiten, um den Bedürftigen zu helfen.

Die Bitte um das tägliche Brot umfasst auch den Ruf um das eucharistische Brot (der Hlg. Hieronymus benutzt das Wort: *supersubstantialis* – das übertägliche Brot). Diese übernatürliche Speise ist die größte und vollkommenste Gabe von Gott. Sie soll uns helfen, dass wir nicht allein dem Beispiel Jesu folgen und unsere Herzen und Augen für die Bedürftigen öffnen, sondern unser eigenes Leben zur Gabe für andere machen. Täglich bitten wir daher auch um das eucharistische Brot für alle.

Lass nicht zu, dass wir der Versuchung erliegen, sondern erlöse uns von dem Bösen (früher: und führe uns nicht in Versuchung). Christus selbst wurde durch den Teufel versucht (Mt. 4, 1) und lässt zu, dass auch wir versucht werden. Durch Schwierigkeiten bewahrheiten sich unsere Haltung, unser Zeugnis und unsere Liebe gegenüber Gott als Vater. Über Christus hat der Autor des Hebräerbriefes geschrieben: *Denn da er selbst in Versuchung geführt wurde und gelitten hat, kann er denen helfen, die in Versuchung geführt werden.* (Hebr. 2, 18). *Auf der anderen Seite haben wir die Zusicherung: Er wird nicht zulassen, dass ihr über eure Kraft hinaus versucht werdet. Er wird euch in der Versuchung einen Ausweg schaffen, sodass ihr sie bestehen könnt* (1. Kor.10, 13). Für mich persönlich ist diese Zusicherung

możemy znieść nawet to, co po ludzku jest nawet niemożliwością.

Trzecia prośba: **przebacz nam nasze winy, jak i my przebaczymy tym, którzy przeciw nam zawinili**, jest zadziwiająco często aktualna także w moim życiu. Znowu prosimy Boga w licznie mnogiej: „przebacz nam, jak my przebaczymy“, co oznacza: ja modlę się za całą wspólnotę, a ona modli się za mnie. Wspólna modlitwa to przede wszystkim budowanie międzyosobowej więzi Boga z nami i naszej z Bogiem i pomiędzy sobą.

Nie jest to oczywiście przebaczenie na moją miarę, ale znowu – przebaczenie na miarę samego Boga, doświadczone w Chrystusie i przez Chrystusa. Przebaczenie jest zawsze darem miłości i na miarę miłości *Tęgo, który pierwszy nas umiłował* (1 J 4,19). Doświadczamy tego w każdym rozgrzeszeniu słysząc słowa „Idź w pokoju. Ja odpuszczam ci twoje grzechy“. Ceną tego przebaczenia jest męka, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa, który wziął na siebie nasze, a więc moje i twoje grzechy, i daje nam udział w swoim *zwycięstwie nad grzechem i śmiercią samą* (1 Kor 15,54). Przez to miłosierdzie Boga nade mną grzesznikiem, zaciągam także poważne zobowiązanie wobec Boga miłosierdzia, który zapewnia: *jeżeli przebaczyście ludziom ich przewinienia i wam przebaczy Ojciec wasz, którego prosimy właśnie w tej a nie innej modlitwie* (por. Mt 6,14-15).

Błądzenie jest sprawą ludzką, przebaczenie – boską.

Trwajmy zatem we wspólnocie życia i miłości z naszym Ojcem, który przyjął nas jako swoje dzieci i z naszym Panem Jezusem Chrystusem, który nie tylko przebaczył oprawcom, ale

ein großer Trost. Wenn es mir scheint, dass etwas über meine Kräfte geht, dann sage ich zu mir selbst: „hab Acht, stärke dich innerlich, denn du bist zu schwach, zu unvollkommen, du hast doch die Zusage, dass Gott nicht zulässt, dass du über die Massen geprüft wirst, was über deine Kräfte geht“. Wir können nicht immer unseren eigenen Kräften trauen, die enttäuschen. Wir müssen Kraft und Stärke suchen bei Dem, der immer treu ist und uns zuspricht: *Doch all das überwinden wir durch Den, der uns geliebt hat* (Röm. 8, 37). Dank Seiner Liebe, die in dem Sieg Christi über Sünde und Tod offenbar geworden und in uns gegenwärtig ist, können wir sogar das ertragen, was menschlich unmöglich wäre.

Die dritte Bitte: **vergib uns unsere Schuld, wie auch wir denen vergeben, die sich an uns versündigt haben**, ist auch in meinem Leben verblüffend oft aktuell. Wieder bitten wir Gott im Plural: „vergib uns, wie auch wir vergeben“, was bedeutet: ich bitte für die ganze Gemeinde, und sie bitten für mich. Das gemeinsame Gebet ist vor allem ein zwischenmenschliches Band Gottes mit uns und von uns mit Gott und untereinander.

Das ist natürlich keine Vergebung nach meinem Maß, wohl aber eine Vergebung nach dem Maße Gottes, geübt in Christus und durch ihn. Vergebung ist immer eine Gabe der Liebe und in dem Maße der Liebe *Dessen, der uns zuerst geliebt hat* (1. Joh. 4, 19). Das erfahren wir bei jeder Absolution, wenn wir die Worte hören „Geh hin im Frieden. Ich vergebe dir deine Sünden“. Der Preis dieser Vergebung ist Leiden, Tod und Auferstehung Christi, der unsere, also auch meine und deine Sünden auf sich genommen hat und uns Anteil gibt an seinem

nawet prosił za nimi u Ojca: Przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią (Łk 23,34).

Modlitwę Pańską kończymy wezwaniem: **Wybaw nas ode złego**, czyli od wszelkiego zła moralnego jak i uosobionego. Zło – którym jest szatan, można zwyciężyć tylko mocą Zmartwychwstałego Pana, Zwycięzcy nad grzechem, śmiercią i szatanem (por. Rz 8,37-39).

W poczuciu wspólnoty z wiernymi wspólnot ewangelickich, kończę moje rozważania liturgiczną formułą:

*bo Twoje jest królestwo, potęga i chwała
na wieki wieków. Amen.*

Sieg über Sünde und Tod (1. Kor. 15, 54). Durch diese Barmherzigkeit Gottes gegenüber mir Sünder, nehme ich auch eine ernste Verantwortung gegenüber Gottes Barmherzigkeit auf mich, die mir versichert: *Denn wenn ihr den Menschen ihre Verfehlungen vergebte, wird euer himmlischer Vater auch euch vergeben* (vgl. Mt. 6, 14-15), den wir eben in diesem und in keinem anderen Gebet darum bitten.

Irren ist menschlich, vergeben ist göttlich.

Bleiben wir in der Gemeinschaft des Lebens und der Liebe mit unserem Vater, der uns als seine Kinder angenommen hat, und unseres Herrn Jesus Christus, der nicht nur den Folterknechten vergeben, sondern den Vater für sie gebeten hat: *Vergib ihnen, denn sie wissen nicht, was sie tun* (Lk. 23, 34).

Das *Herrengebet* beenden wir mit der Aufforderung: Erlöse uns von dem Bösen, also von allem moralischen wie auch verkörperten Bösen. Das Böse, den Satan kann man nur mit der Kraft des auferstandenen Herrn besiegen, des Siegers über Sünde, Tod und Teufel (vgl. Röm. 8, 37-39).

Im Gefühl der Gemeinschaft mit den Gläubigen der evangelischen Gemeinden beende ich meine Betrachtungen mit der liturgischen Formel:

denn Dein ist das Reich und die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit. Amen.

Ojciec nasz w niebie

Ksiądz dr Manfred Deselaers: Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcim

Gdybyśmy szczerze wypowiadali słowa „Ojciec nasz w niebie“ najprawdopodobniej nie byłoby żadnych problemów. Bo wtedy poważnie potraktowalibyśmy to, że wszyscy jesteśmy braćmi i siostrami i to globalnie i uniwersalnie.

Święć się imię Twoje.

Nie chodzi o to, by wierzyć w istnienie Boga, ale o to żeby żyć w związku z Nim, by Go kochać.

Przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja ...

Co to jest to Jego królestwo? Czym jest Jego wola? Miłością i sprawiedliwością – tak mówi Biblia, tak mówi wiara, którą przyjęliśmy.

... jako w niebie, tak i na ziemi.

W niebie u Boga królestwo miłości jest na pewno doskonałe, ale tutaj na ziemi? „Tutaj w Auschwitz nie spotkałem miłosiernego Boga“, powiedział mi kiedyś dawny więzień obozu. Gdzie był Bóg w Auschwitz? Jak często słyszeliśmy to pytanie. Ale czy to Bóg jest winny tych zbrodni, czy to jednak nie człowiek jest za nie odpowiedzialny? Czy nie otrzymaliśmy zadania realizowania Jego woli? Gdzie byli ludzie, którzy doświadczyli w Auschwitz Bożego miłosierdzia? Trafiali się tacy między więźniami, rzadko, np. Maksymilian Kolbe, który ofiarował

Vater Unser im Himmel

*Pfarrer Dr. Manfred Deselaers
Auslandsseelsorger der Deutschen Bischofskonferenz
am Zentrum für Dialog und Gebet in Oświęcim (Auschwitz)*

Vielleicht, wenn wir ehrlich „Vater unser im Himmel“ sagen würden, gäbe es die meisten Probleme gar nicht. Denn dann würden wir ernst nehmen, dass wir alle Brüder und Schwestern sind, und zwar global und universal.

Geheiligt werde Dein Name

Es geht nicht darum, zu glauben, dass es Gott gibt, sondern darum, in Beziehung, in Liebe zu ihm zu leben.

Dein Reich komme. Dein Wille geschehe ...

Was ist Sein Reich? Was ist Sein Wille? Liebe und Gerechtigkeit – so sagt die Bibel, so sagt der Glaube, den wir empfangen haben.

... wie im Himmel, so auf Erden.

Im Himmel, bei Gott, da ist wohl das Reich der Liebe vollkommen. Aber hier auf Erden? „Ich habe in Auschwitz keinen barmherzigen Gott getroffen“ hat mir noch vor nicht langer Zeit ein ehemaliger Häftling gesagt. Wo war Gott in Auschwitz? Wie oft haben wir diese Frage gehört. Aber sind die Verbrechen Gottes Schuld oder nicht doch ganz und gar menschliche Verantwortung? Haben wir nicht den Auftrag, Gottes Willen hier zu verwirklichen? Wo waren die Menschen, die in

swoje życie za współwięźnia. Byli tacy, ale niezbyt wielu. A już na pewno o wielu za mało pomiędzy Niemcami, którzy odpowiadali za ideologię pogardy i struktury umożliwiające totalne niszczenie ludzi. Wołajmy do Boga, byśmy potrafili otworzyć się na Jego wolę, by poprzez nas działała Jego miłość i Jego miłosierna sprawiedliwość.

Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj

To sprawa fundamentalna: chcę mieć przynajmniej to, co mi koniecznie potrzebne do życia. Straszliwy głód doprowadzał więźniów Auschwitz do szaleństwa. Ale czy tutaj Bóg zawiodł, czy raczej ludzie, którzy utworzyli ten system? Czas raju jest zasadniczo za nami. Adam, wygnany z raju, jako rolnik stał się współodpowiedzialny za urodzaj ziemi. To, co Bóg stworzył, wystarczy, by nakarmić wszystkich ludzi, jeśli będziemy stworzenie pielęgnować, a nie niszczyć. To my odpowiadamy za to, by wszyscy ludzie mieli swój chleb powszedni. Bogu dzięki, obecnie mamy świadomość tej globalnej ekologicznej odpowiedzialności. Istnieje także inny chleb, Chleb z nieba, miłość, którą Bóg nas kocha, sens naszego życia. Chleb ten jest tu zawsze, nawet wtedy, gdy na ziemi musimy głodować.

I odpuść nam nasze winy ...

Po zdaniu „chcę żyć“ następuje wyznanie winy. Ja chcę żyć, ale wiem, że popełniłem takie uczynki, które innym utrudniają życie bądź je wręcz uniemożliwiają. Postępowałem zbyt egoistycznie, zbyt mało kochałem. Jak łatwo jest zarzucić innym winę, jak trudno powiedzieć: ja jestem winny.

Auschwitz Gottes Barmherzigkeit gelebt haben? Es gab sie, selten, z.B. unter den Häftlingen Maximilian Kolbe, der sein Leben für einen Mithäftling gegeben hat. Solch Menschen gab es mehr, aber viel zu wenige. Und erst Recht viel zu wenige auf der Seite der Deutschen, die für die Ideologie, die Struktur und die Durchführung der Verachtung und Vernichtung verantwortlich waren. Schreien wir zu Gott, dass wir uns öffnen für seinen Willen, damit Seine Liebe und Seine barmherzige Gerechtigkeit durch uns erfahrbar werden.

Unser tägliches Brot gib uns heute

Das ist fundamental: ich will zumindest haben, was ich brauche, um leben zu können. Schrecklicher Hunger machte viele Häftlinge in Auschwitz fast wahnsinnig. Aber auch hier: hat Gott versagt oder nicht vielmehr die, die dieses System geschaffen haben? Die Zeit des Paradieses ist grundsätzlich vorbei. Adam wird, aus dem Paradies vertrieben, als Bauer für die Fruchtbarkeit der Erde mitverantwortlich. Gottes Schöpfung reicht aus, um alle Menschen zu ernähren, wenn wir sie pflegen und nicht vernichten. Dass alle Menschen ihr tägliches Brot bekommen können, ist unsere Verantwortung. Diese globale ökologische Verantwortung ist uns in jüngster Zeit Gott sei Dank bewusster geworden. – Es gibt auch noch ein anderes Brot: das Brot vom Himmel, die Liebe, mit der Gott uns liebt, der Sinn unseres Lebens. Diese Brot ist immer da, auch wenn wir hier auf Erden verhungern müssen.

Und vergib uns unsere Schuld ...

Nach dem Satz „ich will leben“ folgt sofort das Schuldbekent-

... jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

Bliźni jest winien, że cierpię, tak. Ale jaki jest mój stosunek do niego? Nie chcę mieć z nim nic do czynienia? To byłoby normalne. Ale tu modlimy się o coś wręcz przeciwnego. Wina ma utracić moc dzielenia. Od chrześcijan-więźniów słyszałem, że niektórzy z tym miejscem Ojciec nasz mieli taki problem, że nie mogli już uczciwie się modlić. Z relacji więźniów-księży, którzy potajemnie spowiadali w obozie, wiemy, że często słyszeli takie wyznanie. Nie mogli oni wprost powiedzieć: „Musisz przebaczyć“, ale polecali, by prosić Boga o pomoc. Wola przebaczenia wystarcza. Już wtedy, gdy Jezus uczył Ojciec nasz, wiedział On, że to jest najtrudniejsze dla Jego uczniów. Ale w naśladowaniu Jezusa właśnie przebaczenie i miłość nieprzyjaciół są najważniejsze. Bóg kocha wszystkich ludzi bez wyjątku, także grzeszników i zbrodniarzy. Nigdy nie przestaje ich kochać i wzywać ich do nawrócenia. Bóg nie potępia ostatecznie, chce On nawrócenia, nie śmierci grzesznika.

I nie wódź nas na pokuszenie ...

Podstawową pokusą jest to, że chcemy mieć królestwo tylko dla siebie, bez tych innych, którzy przeszkadzają, ranią, a nawet mogą zabić. Nie chcemy kochać wszystkich, nie chcemy Bożego królestwa, jak i nie chcemy ponosić dla niego żadnych ofiar.

... ale nas zbaw ode złego.

Ci źli to naturalnie ci, którzy nas ranią czy wręcz zabijają. Ale tu nie ma: „uwolnij nas od złych“, lecz od „złego“. Ojciec, uwolnij nas od mocy, która niszczy w nas miłość, która każe zapo-

nis. Ich will leben, aber ich weiß, dass ich vieles getan habe, was anderen das Leben schwer oder unmöglich gemacht hat. Ich war viel zu egoistisch, ich habe viel zu wenig geliebt. Wie leicht ist es zu sagen, die anderen sind schuld. Wie schwer ist es zu sagen, dass ich schuldig bin.

... wie auch wir vergeben unseren Schuldigern

Andere sind schuld an meinem Leid, ja. Aber was ist meine Beziehung zu ihnen? Will ich nichts mehr mit Ihnen zu tun haben? Das wäre normal. Aber hier wird um das Gegenteil gebetet. Die Schuld soll ihre trennende Kraft verlieren. Von christlichen ehemaligen Häftlingen habe ich gehört, dass einige an dieser Stelle mit dem Vaterunser Probleme haben und es nicht mehr ehrlich beten können. In den Erinnerungen von Priesterhäftlingen, die geheim im Lager Beichte gehört haben, können wir lesen, dass dies immer wieder gesagt wurde. Sie konnten dann nicht einfach sagen ‚du musst aber vergeben!‘, sondern nur empfehlen, Gott zu bitten, zu helfen. Der Wille vergeben zu können genügt. Schon als Jesus das Vaterunser lehrte, hat er gewusst, dass das schwer für seine Jünger ist. Aber das Vergeben, die Feindesliebe ist zentral für die Nachfolge Jesu. Gott liebt alle Menschen, ohne Ausnahme, auch die Sünder und Verbrecher. Er hört nie auf, sie zu lieben – und in die Umkehr zu rufen. Gott verdammt nicht endgültig, er will die Umkehr, nicht den Tod des Sünders.

Und führe uns nicht in Versuchung ...

Die grundsätzlichsste Versuchung ist, dass wir uns abzuschließen wollen, nur noch ein Reich für uns selbst haben wollen,

minąć o Twojej zawsze większej miłości, która paraliżuje pracę dla królestwa Boga, które obejmie wszystkich ludzi.

Bo Twoje jest królestwo, potęga i chwała po wszystkie wieki wieków. Amen

Grabstein auf dem Kirchhof in Długa Goślina: Seligen Gedenkens Pfr. Albin Woźniak, geb. 27. II. 1897, Gemeindepfarrer in Długa Goślina in den Jahren 1928-1939, ermordet in Poznań, Fort VII, 18. X. 1939. Die dankbaren Gemeindeglieder.

ohne die Anderen, die stören, verletzen und sogar töten können. Wir wollen nicht alle lieben, wir wollen nicht das Reich Gottes, und wir wollen dafür keine Opfer bringen.

... sondern erlöse uns von dem Bösen.

Die Bösen, natürlich sind das die Anderen, die verletzen und sogar töten. Aber hier steht nicht ‚Erlöse uns von den Bösen‘, sondern von ‚dem Bösen‘. Erlöse uns, Vater, von der Macht, die die Liebe in uns zerstört, die Deine immer größere Liebe vergessen macht, die lähmt, für ein Reich Gottes auf Erden zu arbeiten, das alle Menschen einschließt.

**Denn Dein ist das Reich
und die Kraft
und die Herrlichkeit
in Ewigkeit.
Amen**

Refleksje o „Ojcze nasz“ dla mojego przyjaciela Justus Werdin.

*Ks. Dariusz Lik, Kościół Ewangelicko-Augsburski w Polsce,
Zielona Góra*

Gdy uczniowie Pana Jezusa poprosili, aby nauczył ich się modlić, usłyszeli słowa modlitwy, którą dziś nazywamy „Modlitwą Pańską“, albo „Ojcze nasz“. Wielokrotnie słyszałem, albo czytałem, że jest to najwspanialsza modlitwa, albo najwspanialszy wzór modlitwy. Jednak ja bardzo rzadko używam słów tej modlitwy. Dlaczego?

Czyżbym uważał inaczej niż ci wszyscy, którzy Modlitwę Pańską stawiają na piedestale wszelkich modlitw? Nie. Jednak używam jej rzadko, gdyż w wielu przypadkach stała się tylko rytuałem, a przestała być modlitwą.

Dlaczego?

Modlitwa to rozmowa z Bogiem. Pan Bóg oczekuje od nas modlitwy szczerzej, otwartej, modlitwy serca i myśli, a nie tylko modlitwy wypowiedzianej przez usta, za którą nie stoi nasza myśl, albo nasze serce. Dlatego w mojej modlitwie staram się być spontaniczny, aby kierować myśli do mojego Ojca, za którym stoi moje serce. Bowiem modlitwa „Ojcze nasz“ zmagana bezmyślnie, staje się wierszykiem, recytowanym Ojcu przez dziecko. A głęboko wierzę, że Wszechmogący Bóg, Stwórca nieba i ziemi jest przez wiarę w Jezusa Chrystusa moim Ojcem, który woli wysłuchać tego o czym myślę, czego pragnę, czego się boję, za co dziękuję. Czasem jednak są takie chwile, gdy nie wiem o co się modlić, sytuacje gdy brak mi słów.

Reflektionen über das „Vater unser“ für meinen Freund Justus Werdin

*Pfr. Dariusz Lik, Pfarrer der Ev.-Augsburgischen Kirche
in Zielona Góra*

Als die Jünger den Herrn Jesus baten, dass er sie lehre zu beten, hörten sie die Worte des Gebets, das wir heute das „Herrengebet“ oder das „Vater unser“ nennen. Viele Male habe ich gehört oder gelesen, dass es das wunderbarste Gebet ist, bzw. das wunderbarste Muster eines Gebets. Ich dagegen nutze die Worte dieses Gebets eher selten. Warum? Was nehme ich anders wahr als alle diejenigen, die das Herrengebet über den Schild aller Gebete erheben? Nein. Ich nutze es selten, denn in vielen Fällen ist es zu einem Ritual geworden und hat aufgehört ein Gebet zu sein. Warum? Gebet ist ein Gespräch mit Gott. Gott, der Herr erwartet von uns ein aufrichtiges und offenes Gebet, ein Gebet des Herzens und der Gedanken, und nicht ein Gebet, das nur aus dem Mund gesprochen wird, das weder durch unsere Gedanken noch durch unser Herz getragen ist. Darum versuche ich in meinem Beten spontan zu sein, um meine Gedanken zu meinem Vater zu leiten, die durch mein Herz bewegt werden. Denn wenn das „Vater unser“ gedankenlos gesprochen wird, wird es zu einem Gedicht, von einem Kind dem Vater vorgetragen. Ich glaube zutiefst, dass der Allmächtige Gott, der Schöpfer des Himmels und der Erde, durch den Glauben an Jesus Christus mein Vater ist, der hören will woran ich denke, was ich begehre, wovor ich mich fürchte, wofür ich danke. Manchmal gibt es auch solche Mo-

Wówczas modlitwa „Ojcze nasz“ zmagana powoli, zdanie po zdaniu, rozmyślnie, z refleksją nad każdym słowem, staje się prawdziwą modlitwą zgodną z wolą Ojca, bo przekazaną nam przez Zbawiciela. Wtedy odkrywam jej bogactwo i wartość. I wtedy treść tej doskonałej modlitwy łączy się z moim sercem i myślą. Wierzę, że wówczas, gdy nie wiem o co i jak się modlić, to Duch Święty staje za moją modlitwą „Ojcze nasz“ jak za każdym moim westchnieniem skierowanym do Ojca w niebieszech.

Ponieważ tak ważne jest dla mnie, aby „Ojcze nasz“ nie stało się recytowanym wierszykiem, w moich indywidualnych modlitwach jest zmagana rzadko, ale za to z głębokim wejrzeniem w jej treść. Wówczas każda jej prośba jest wsparta moim pragnieniem, aby się spełniła.

„Ojcze nasz“ uczy mnie poznania Bożej woli i uświadamia mi priorytety modlitwy, o co i jak należy się modlić. W ten sposób „Ojcze nasz“ jest najdoskonalszym podręcznikiem mojej i nie tylko mojej modlitwy.

Na obecnym etapie życia, pierwsze dwa słowa uświadamiają mi, że ten do którego wołam jest moim Ojcem, który mimo tego co mnie spotyka, cały czas mnie kocha i chce mojego dobra. Natomiast słowa: „odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom“ uczą mnie właściwej relacji wobec tych, którzy mnie skrzywdzili. Ponieważ mam świadomość grzechu, który popełniłem i pragnę z całego serca Bożego przebaczenia, to te słowa uświadamiają mi, że i ja powinienem przebaczyć tym, którzy mnie skrzywdzili. Dlatego właśnie to połączenie: „Ojcze nasz, ... „odpuść nam nasze winy

mente, dass ich nicht weiß, was ich beten soll, so dass mir die Worte fehlen. Dann kann ich das „Vater unser“ langsam deklamieren, Satz für Satz, nachdenklich, mit Nachdenken über jedes Wort und es wird so zu einem wahrhaftigen Gebet ganz nach dem Willen des Vaters, denn der Erlöser hat es uns gegeben. Dann entdecke ich seinen ganzen Reichtum und Wert. Und dann verbindet sich der Inhalt dieses vollkommenen Gebets mit meinem Herzen und meinen Gedanken. Ich glaube, dass dann, wenn ich nicht weiß, was und wie ich beten soll, der Heilige Geist hinter meinem „Vater unser“ wie hinter jedem meiner Seufzer zum himmlischen Vater steht. Weil es für mich so wichtig ist, dass das „Vater unser“ nicht zu einem rezierten Gedicht wird, wird es in meinen individuellen Gebeten eher wenig genutzt, dann aber mit tiefem Glauben an seinen Inhalt. Dann ist jede der Bitten ganz in meinem Begehren gegründet, dass sie sich erfüllen. Das „Vater unser“ lehrt mich Gottes Willen zu erkennen und macht mir die Prioritäten des Gebets bewusst, worum und wie zu beten es richtig ist. In dieser Weise ist das „Vater unser“ die vollkommenste Lehre meines und nicht nur meines Betens. In der jetzigen Lebensetappe machen mir die ersten zwei Worte bewusst, dass der, zu dem ich bete, mein Vater ist, der mich, ganz gleich, was mir geschieht, mich die ganze Zeit liebt und für mich das Gute will. Darüber hinaus lehren mich die Worte „... und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unsern Schuldigern“ die richtige Beziehung zu denen, die mir Unrecht taten. Mir sind meine Sünden bewusst, die ich begangen habe und begehre von ganzem Herzen die Vergebung Gottes, so machen mir die-

jako i my odpuszczamy naszym winowajcom“ stało się moją najczęstszą modlitwą, za którą stoi myśl i serce. Amen.

se Worte bewusst, dass auch ich denen vergeben soll, die mir Unrecht getan haben. Deswegen steht gerade diese Verbindung „Vater unser ..., vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unsern Schuldigern“ mein häufigstes Gebet, hinter dem Gedanken und Herz stehen. Amen.

Ojciec nasz w niebie, daj nam siłę do podążania naszymi drogami.

Martina Heyde, Schwedt nad Odrą, Przewodnicząca Towarzystwa Szkoły Ewangelickiej, członek kierownictwa Ewangelickiego Kościoła Berlin-Brandenburg-Wyższa Łużyca

Modlitwa, której nauczył nas Jezus, zawiera uwielbienie Boga oraz znane nam prośby o doprowadzenie do Jego królestwa, urzeczywistnienie się Jego woli, o chleb powszedni oraz odpuszczenie win. Jedną z tych win, które codziennie ciąży na nas, jest niedostrzeżenie, że świat przez Niego stworzony niszczy pod ciężarem zbrodni przeciwko naturalnemu środo-wisku, i to że nie chcemy uznać, iż w ten sposób popełniamy przestępstwo także wobec naszych dzieci i wnuków. Prosimy dlatego, byśmy nie ulegli pokusie i nie upadli w tym momencie, gdy znowu nie uda się nam zrezygnować z owoców i warzyw, czy ryb, które muszą być importowane z dalekich krajów, by mogły wylądować na naszych talerzach. Ulegamy pokusie podporządkowywania innych ludzi naszej woli, gdy wydaje się nam to pożyteczne, chociaż każdego chcemy przyjmować ze względu na niego samego. A potem modlimy się o wybawienie od zła i całej okropności tego świata, a przecież sami jesteśmy jej przyczyną – choćby przez to, że niczego nie uczyniliśmy.

Jezus wskazał nam drogę swoją prostą modlitwą. Nie powin-niśmy i nie musimy „paplać” czy wygłaszać wielkich, zgrabnie sformułowanych przemówień. Wystarczy po prostu być do

Vater Unser im Himmel gib uns die Kraft unsere Wege zu gehen

Martina Heyde, Schwedt/Oder, Vorsitzende des Ev. Schulvereins, Mitglied der Kirchenleitung der Evangelischen Kirche Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz

Das Gebet, das uns Jesus gelehrt hat, enthält die Lobpreisung des gütigen Gottes und die bekannten Bitten um die Hinführung in sein Reich, die Umsetzung seines Willens, das tägliche Brot, die Vergebung der Schuld. Eine Schuld, die wir täglich neu auf uns laden, wenn wir nicht sehen wollen, dass seine Schöpfung, die Erde, unter der Last der vielen Umweltfrevel zu Grunde geht, und auch das Unrecht nicht erkennen wollen, das wir damit an unseren Kindern und Kindeskindern begehen. Wir bitten darum, nicht in Versuchung zu geraten, und fallen doch im nächsten Moment um, wenn es uns wieder nicht gelingt, auf Obst und Gemüse, das aus fernen Ländern importiert werden musste, um auf unseren Tellern zu landen, oder auf Fleisch zu verzichten. Wir erliegen der Versuchung anderen unseren Willen aufzuzwingen, wenn es uns nutzbringend erscheint, obwohl wir einen jeden um seiner selbst wegen annehmen wollen. Und dann bitten wir um Erlösung von dem Bösen, von all dem Übel dieser Welt, das wir doch selbst verursacht haben – und sei es, indem wir zu- und hinsehend nichts taten.

Jesus wies uns den Weg mit seinem einfachen Gebet. Wir sollen und müssen nicht viel „plappern“ oder große, wohl-

modlitwy. Modlitwa włącza nas we wspólnotę modlących się, modlimy się w liczbie mnogiej.

Dla mnie modlitwa ta wypowiedana w małych czy dużych wspólnotach Kościoła jest główną modlitwą do Boga. Odmawiam wszakże tę modlitwę także w ciszy, tylko dla mnie samej, gdy nic innego zdaje się nie pomagać. Wierzę, że moje życie na tym świecie posiada przez Boga nadany sens. W trudnych chwilach modłę się o siłę do podążania przewidzianymi dla mnie drogami.

Pewien moment z przeszłości mocno utrwalił się w mojej pamięci: Uczestniczyłam w nabożeństwie na zakończenie roku szkolnego trzeciej lub czwartej klasy naszej ewangelickiej szkoły podstawowej w Schwedt. W kościele p.w. św. Katarzyny było ok. trzydzieścioro uczniów, kilku parafian i rodziców. Dzieci przygotowały porządek nabożeństwa ze swoją pastorką, tzn. wybrały pieśni i teksty biblijne, przygotowały też modlitewne prośby. Wszystko to było bardzo uroczyste. Aż wreszcie dzieci wraz z obecną wspólnotą parafialną odmówiły Ojciec nasz. Mało kiedy w moim życiu ta wspólna modlitwa była dla mnie tak poruszająca, jak tego dnia. Większość z tych uczniów i ich rodziców przed przyjściem dzieci do ewangelickiej szkoły podstawowej nie słyszała ani o Bogu, ani o chrześcijańskiej nauce, a tu wspólnie się modlili. To mówi wszystko.

Zamknijcie na chwilę oczy, posłuchajcie ciszy a potem wyobraźcie sobie jasne głosy trzydzieściora dzieci, które wyraźnie wypowiadają słowa modlitwy Ojciec nasz. Ze szczęścia

formulowali Reden schwingen. Es kann ganz einfach sein zu beten. Wir stellen uns mit seinem Gebet in eine Gemeinschaft der Betenden, wir beten mit seinen Worten im Plural.

Für mich ist dieses Gebet in der kleinen oder großen Kirchengemeinde gesprochen, das zentrale Gebet zu Gott. Aber ich bete das Vater Unser auch im Stillen, ganz für mich allein, wenn nichts mehr zu helfen scheint. Ich glaube daran, dass mein Leben auf dieser Welt einen von Gott gegebenen Sinn hat. Ich bitte in schwierigen Momenten um die Kraft, den mir vorbestimmten Weg zu gehen.

Ein Augenblick aus der Vergangenheit hat sich mir in mein Gedächtnis eingebrannt: Ich besuchte einen Abschlussgottesdienst für das Schuljahr des dritten oder vierten Jahrgangs unserer Evangelischen Grundschule in Schwedt. In der Kirche Sankt Katharinen waren ca. dreißig Kinder, einige treue Gemeindemitglieder und Eltern versammelt. Die Kinder hatten mit der Pfarrerin den Ablauf des Gottesdienstes gestaltet, die Lieder und Texte ausgesucht und die Fürbitten formuliert. Alles war feierlich. Und dann beteten diese Kinder gemeinsam mit der Gemeinde das Vater Unser. Nicht oft in meinem Leben war dieses gemeinsame Gebet für mich so ergreifend wie an diesem Tag. Die Mehrzahl der Kinder und deren Eltern hatten vor dem Eintritt in die Evangelische Grundschule von Gott und der christlichen Lehre nichts gehört. Und nun beteten sie das Gebet, das alles sagt.

Schließen sie für einen Moment die Augen, hören sie auf die Stille und stellen sie sich dann dreißig helle Kinderstim-

popłynęły mi łzy. Uświadomiłam sobie w tej chwili, że nie na darmo podjęliśmy trud utworzenia szkoły.

Ojcze nasz jest dla mnie modlitwą początku, podstawą. Mogę wprawdzie odnaleźć się również w słowach Psalmów, ale Ojcze nasz jest przecież modlitwą, której Jezus nauczył swoich uczniów, a poprzez nich i nas.

Dla pielgrzymów wyruszających w długą drogę, by odnaleźć Boga i siebie samych, by wraz z tym znowu odnaleźć Boga, modlitwa może stać się wiatykiem, pokarmem na drogę, tak jak stała się dla mnie na drogach mojego życia.

men vor, die ohne zu stocken gemeinsam das Vater Unser sprechen. Mir liefen vor Glück die Tränen. Ich wusste in diesem Moment, dass wir die Anstrengungen, die mit der Schulgründung verbunden waren, nicht umsonst auf uns genommen hatten.

Das Vater Unser ist das Gebet, das für mich Ursprünglichkeit bedeutet. Ich kann mich auch gut in den Psalmen wiederfinden. Aber das Vater Unser ist das Gebet, das Jesus seinen Jüngern und mit ihnen auch uns lehrte.

Wenn sich Pilger auf einen langen Weg machen, um zu Gott und zu sich selbst zu finden und damit wieder zu Gott, dann kann das Gebet der Gebete Wegzehrung sein, so wie für mich auf meinem Lebensweg.

„Ojcze nasz“ w TalithaKumi

Matthias Wolf, dyrektor szkoły

Niemiecka szkoła ewangelicka BeitJala (Betlejem), Palestyna

Nad Talitha Kumi, ewangelicką szkołą berlińskiego Dzieła Misyjnego, wznosi się krzyż, postawiony na dachu naszego kościoła jako znak chrześcijańskiej nadziei na pojednanie w podzielonym murami i ogrodzonym kolczastym drutem Zachodnim Brzegu Jordanu. Tutaj w Talitha Kumi codziennie ponad ośmiuset uczennic i uczniów gromadzi się, by się uczyć, wielbić Boga i dziękować.

O godzinie 7.20 klasy od piątej do dwunastej zbierają się w kościele, by wielbić Boga. 40 procent z nich stanowią chrześcijanie, pozostali uczniowie pochodzą z muzułmańskich rodzin. Ponad dwustu, przychodząc z Jerozolimy, codziennie przekracza granicę. Tutaj codziennie w modlitwie porannej odmawiamy „Ojcze nasz“. Co to dla nas oznacza?

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje – tak mamy jednego Ojca, pragniemy głosić słowem i czynem Jego imię i wielbić je.

Przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja, jako w niebie, tak i na ziemi – region, w którym żyjemy (Palestyna), widział już

Das „Vater Unser“ in Talitha Kumi

Matthias Wolf, Direktor der Deutschen Evangelischen Auslandsschule in Beit Jala, Palästina

Hoch über Talitha Kumi – der Ev. Lutherischen Schule des Berliner Missionswerks – steht das Kreuz auf dem Dach unserer Kirche quasi als ein Zeichen der christlichen Hoffnung auf Versöhnung in die von Mauern und Stacheldraht durchzogene Westbank. Hier in Talitha kommen täglich über 800 Schülerinnen und Schüler zusammen, um zu lernen, zu loben und zu danken.

Um 7:20 Uhr versammeln sich die Klassen 5-12 in der Kirche, um sich mit einem Gotteslob einzustimmen in den Tag. 40 % sind Christen, die anderen Schüler kommen aus moslemischen Familien. Über 200 Schüler kommen täglich über den Grenzübergang aus Jerusalem. Wir beten hier in dieser Morgenstunde das „Vater unser“. Was bedeutet es für uns?

Unser Vater im Himmel, dein Name werde geheiligt – ja wir haben einen Vater, wir möchten seinen Namen hier in Wort und Tat bekannt machen und ehren

Dein Reich komme, Dein Wille geschehe wie im Himmel so auf Erden – die Region, in der wir leben (Palästina) hat schon so

wiele przychodzących i przemijających królestw, a żywimy nadzieję, że także tutaj dokonuje się wola Boża: gdyż On pragnie pokoju, nie cierpienia.

Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj – Bóg daje nam wszystko, czego potrzebujemy; w tej części ziemi nie brakuje żywności, za co jesteśmy wdzięczni. Ale już kilka kilometrów dalej wygląda to zupełnie inaczej, i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom – gdy jesteśmy winni, ponieważ źle traktowaliśmy naszych szkolnych kolegów, gdyż będąc nauczycielami często jesteśmy niecierpliwi, powinniśmy więc wiedzieć, że On wybacza przewiny. Spraw, byśmy byli wzorem przebaczenia, a życie szkoły daje wiele ku temu okazji.

I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego – szczególnie w tej krainie na zachodnim brzegu Jordanu, gdzie widzimy tyle zła i nienawiści każdego dnia, spraw, byśmy nie zgorzknieli z tego powodu, a raczej odkrywali, ile siły kryje się w dobrych czynach; tutaj w Talitha Kumi bardzo chcemy to wypróbować, a zwykły dzień szkolny możliwości daje wiele.

Bo Twoje jest królestwo, potęga i chwała na wieki wieków. Amen.

Oby nasi uczniowie tu w Talitha Kumi – przed bramami Jeruzalem – choć trochę doświadczyli tego, czym jest królestwo Boże. Z Jego obietnicą wchodzimy w nowy dzień. Ojciec nasz w niebie także dziś jest przy nas.

wiele Reiche kommen und gehen sehen, wir hoffen darauf, dass Gottes Wille auch in diesem Teil der Welt geschehe; er hat Gedanken des Friedens und nicht des Leides.

Unser tägliches Brot gib uns heute – Gott gibt uns alles, was wir brauchen; in diesem Teil der Erde haben wir genug zu essen, dafür sind wir dankbar. Aber schon wenige Kilometer weiter sieht es ganz anders aus,

und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unseren Schuldigern – wenn wir schuldig werden, weil wir unseren Mitschüler schlecht behandeln, weil wir als Lehrer/innen oft ungeduldig sind, dürfen wir wissen, dass Er die Schuld vergibt. Lass uns zum Vorbild im Vergeben werden. Der Schulalltag kennt dazu viele Gelegenheiten.

Und führe uns nicht in Versuchung, sondern erlöse uns von dem Bösen – gerade hier im Westjordanland, kann man so viel Böses, soviel Haß täglich sehen; lass uns darüber nicht verbittern sondern lass entdecken, wieviel Kraft in der guten Tat steckt – hier, in Talitha Kumi, wollen wir dies gerne ausprobieren, Gelegenheiten gibt es viele an einem ganz normalen Schultag

Denn dein ist das Reich und die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit. Amen

Möge unser Schulleben hier in Talitha Kumi – vor den Toren Jerusalems – ein klein wenig von dem widerspiegeln, was Gottes Reich ausmacht. Unter seiner Verheißung gehen wir in den neuen Tag. „Unser Vater im Himmel“ ist auch heute bei uns.

O modlitwie, fragment z Proroka, Nowy Jork 1932.

Khalil Gibran

Opowiedz nam o modlitwie. A on powiedział: Modlicie się w swojej rozpacz i nędzy; czyście to także dla pełni szczęścia i w chwilach obfitości.

Bo czymże jest modlitwa, jeśli nie rozplnięciem się waszego ja w żyjącym bycie? A gdy przynosi ukojenie, pozwala wyrzucić na zewnątrz wasze ciemności, zaś wzmacniając radość, zapala w waszych sercach światło porannej jutrenki. A kiedy nie możecie powstrzymać się od płaczu, gdy dusze wasze wołają o modlitwę, to może ona zawsze wytrysnąć poprzez te łzy, aż wreszcie z uśmiechem podążycie za jej wezwaniem. Gdy się modlicie, wznosicie się w górę do spotkania z tymi, którzy w tym czasie też się modlą, a których nie spotkalibyście inaczej niż w przestrzeni modlitwy. Dlatego, wstępując do owej niewidzialnej świątyni, nie miejcie innego celu: tylko ekstazę i wewnętrzny dialog. Gdyż jeśli wejdziecie do tej świątyni po to, by prosić, nie będzie wam dane; jeśli wejdziecie, by się upokorzyć, nie zostaniecie wysłuchani; nawet jeśli przestąpicie jej próg po to, by wyprosić pomysłność dla innych, nie zostaniecie wysłuchani. Bo wystarcza samo to, że do tej niewidzialnej świątyni wejdziecie.

Nie mogę was nauczyć modlić się słowami. Bóg nie słucha waszych słów, raczej On sam je wypowiada przez wasze usta. Nie mogę was nauczyć, jak modlą się morza, lasy i góry. Lecz

Vom Gebet. (in: Der Prophet, New York 1923)

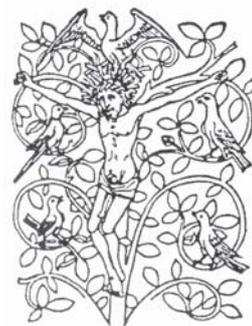
Khalil Gibran

Dann sagte eine Priesterin: Sprich zu uns vom Gebet. Und er antwortete und sagte: Ihr betet in eurer Verzweiflung und Not; tätet ihr's doch auch zur Vollkommenheit eures Glücks und in den Zeiten des Überflusses!

Denn was ist Gebet anderes als die Ausdehnung eurer selbst in den lebendigen Äther hinein? Und wenn es euch Linderung verschafft, eure Dunkelheit in den Raum zu ergießen, verschafft es euch auch Freude, die Morgenröte eures Herzens auszugießen. Und wenn ihr nicht umhinkönnt zu weinen, wenn eure Seele euch zum Gebet ruft, dann sollte sie euch immer und immer wieder durch Weinen antreiben, bis ihr zuletzt ihrem Ruf lachend folgt. Wenn ihr betet, schwingt ihr euch auf, jenen in der Luft zu begegnen, die zur gleichen Stunde beten und denen ihr, außer im Gebet, vielleicht niemals begegnen würdet. Deswegen ziele euer Besuch in jenem unsichtbaren Tempel auf nichts anderes ab als auf Ekstase und innige Zwiesprache. Denn solltet ihr den Tempel zu keinem anderen Zweck betreten, als zu bitten, so wird euch nicht gegeben werden; und solltet ihr ihn betreten, um euch zu erniedrigen, so werdet ihr nicht erhöht werden; ja, selbst wenn ihr ihn betreten solltet, um das Wohl anderer zu erleben, werdet ihr nicht erhört werden. Es genügt, dass ihr den unsichtbaren Tempel betretet.

wy, którzy jesteście dziećmi gór, lasów i morza, możecie usłyszeć ich modlitwę sercem, i jeśli tylko zaśłuchacie się w ciszy nocnej, usłyszycie jej milczącą mowę: Boże nasz, który sam jesteś naszym Aniołem, to Twoja wola w nas jest naszym chętniem. To Twoja tęsknota jest w nas tęsknieniem. Twoje pragnienie w nas sprawia, że nasze noce, które są Twoimi, domagają się przemiany w dni, które także są Twoje. O nic nie musimy Cię prosić, gdyż Ty znasz nasze potrzeby, zanim się w nas zrodzą. Ty jesteś naszym pragnieniem, a gdy dajesz nam więcej siebie, dajesz nam wszystko.

Ich kann euch nicht lehren, mit Worten zu beten. Gott hört nicht auf eure Worte, es sei denn, Er spricht sie selbst durch eure Lippen aus. Und ich kann euch nicht lehren, wie die Meere und die Wälder und die Berge zu beten. Aber ihr, die ihr Kinder der Berge und der Wälder und der Meere seid, könnt deren Gebet in eurem Herzen entdecken, und wenn ihr nur horcht in der Stille der Nacht, werdet ihr sie schweigend sprechen hören: „Unser Gott, der du bist unser Engel selbst, es ist dein Wille in uns, der will. Es ist deine Sehnsucht in uns, die sich sehnt. Es ist dein Verlangen in uns, das unsere Nächte, die dein sind, in Tage zu verwandeln verlangt, die ebenfalls dein sind. Um nichts können wir dich bitten, denn du kennst unsere Bedürfnisse, noch ehe sie in uns geboren sind. Du bist unser Bedürfnis; und indem du uns mehr von dir gibst, gibst du uns alles.“

Codziennie Czytania

z: *Mały Katechizm dra Marcina Lutra i Katechizm Kościoła Katolickiego (fragmenty)*

Dzień 1

Wstęp:

Ojcze nasz, któryś jest w niebiesiech.

Co to znaczy?

Bóg chce nas tym zachęcić, abyśmy uwierzyli, iż jest prawdziwym Ojcem naszym, a my prawdziwymi dziećmi Jego, abyśmy śmiało i z wszelką ufnością prosili Go, jak kochane dzieci swego kochanego ojca.

Pierwsza prośba:

Święć się Imię Twoje.

Co to znaczy?

Imię Boże jest wprawdzie samo przez się święte, lecz prosimy w tej modlitwie, aby i wśród nas było święte.

Jak się to dzieje?

Gdy Słowo Boże czysto i wiernie bywa nauczane, a my też święcie, jako dzieci Boże, według niego żyjemy, do czego nam dopomóż, kochany Ojcze w niebiesiech! Kto zaś inaczej naucza i żyje, aniżeli Słowo Boże uczy, ten znieważa wśród nas Imię Boże, od czego zachowaj nas, Ojcze niebieski!

Tägliche Lesungen

Aus: *Luthers Kleiner Katechismus und Katechismus der Katholischen Kirche (Ausschnitte)*

1. Tag

Die Anrede

Vater unser im Himmel.

Was ist das?

Gott will uns damit locken, daß wir glauben sollen, er sei unser rechter Vater und wir seine rechten Kinder, damit wir getrost und mit aller Zuversicht ihn bitten sollen wie die lieben Kinder ihren lieben Vater.

Die Erste Bitte

Geheiligt werde dein Name.

Was ist das?

Gottes Name ist zwar an sich selbst heilig; aber wir bitten in diesem Gebet, daß er auch bei uns heilig werde.

Wie geschieht das?

Wo das Wort Gottes lauter und rein gelehrt wird und wir auch heilig, als die Kinder Gottes, danach leben. Dazu hilf uns, lieber Vater im Himmel! Wer aber anders lehrt und lebt, als das Wort Gottes lehrt, der entheiligt unter uns den Namen Gottes. Davor behüte uns, himmlischer Vater!

MODLITWA PAŃSKA „OJCZE NASZ“

Katechizm Kościoła Katolickiego
(punkty 2759 – 2865) – fragmenty

„Zbadajcie wszystkie modlitwy, jakie znajdują się w Piśmie świętym, a nie wierzę, byście mogli znaleźć w nich coś, czego nie zawierałaby Modlitwa Pańska“. (św. Augustyn)

„Modlitwa Pańska jest najdoskonalszą z modlitw ... W niej prosimy nie tylko o to, czego możemy słusznie pragnąć, ale także w kolejności, w jakiej należy tego pragnąć. Modlitwa Pańska nie tylko uczy nas prosić, ale także kształtuje wszystkie nasze uczucia“. (św. Tomasz z Akwinu)

Tradycyjne wyrażenie „Modlitwa Pańska“ (to znaczy „Modlitwa Pana“) oznacza, że modlitwy do naszego Ojca nauczył nas i dał nam ją Pan Jezus (...) Z drugiej strony, jako Słowo Wcielone, Jezus zna w swoim ludzkim sercu potrzeby swoich braci i siostr oraz objawia je nam: On jest wzorem naszej modlitwy.

Ten nierozłączny dar słów Pana i Ducha Świętego, który ożywia je w sercach wierzących, Kościół otrzymał i przeżywał już od swoich początków. Pierwsze wspólnoty modliły się słowami Modlitwy Pańskiej „razy dziennie“... Według Tradycji apostoelskiej Modlitwa Pańska jest w sposób istotny zakorzeniona w modlitwie liturgicznej: „Pan uczy nas modlić się wspólnie za wszystkich naszych braci. Nie mówi On Ojciec

DAS HERRENGEBET „VATER UNSER“

Der Katechismus der Katholischen Kirche
(2759 – 2865 Ausschnitte)

Der hl. Augustinus hält fest:

„Geht sämtliche Gebete durch, die sich in der Schrift finden. Meines Erachtens könnt ihr darin nichts finden, was nicht im Gebet des Herrn enthalten wäre“ (ep. 130, 12, 22).

„Das Gebet des Herrn ist das vollkommenste ... In ihm wird nicht nur um alles gebeten, wonach wir in richtiger Weise verlangen können, sondern auch in derjenigen Reihenfolge, in der wir danach verlangen sollen; so lehrt uns dieses Gebet nicht bloß bitten, sondern formt auch unser ganzes Gemüt“ (Thomas v. A., s. th. 2-2, 83, 9).

Der überlieferte Ausdruck „Herrengebet“ oder „Gebet des Herrn“ bedeutet, daß Jesus, unser Herr, uns das Gebet zu unserem Vater gelehrt hat ... Zum andern kennt er als fleischgewordenes Wort in seinem Menschenherzen die Bedürfnisse seiner menschlichen Brüder und Schwestern und offenbart sie uns: er ist das Vorbild unseres Betens.

Seit ihrem Anfang empfängt die Kirche die untrennbar verbundene Gabe der Worte des Herrn und des Heiligen Geistes. Der Heilige Geist gibt den Worten des Herrn im Herzen der Gläubigen Leben. Die ersten Gemeinden beteten das Gebet des Herrn „dreimal am Tag“ (Didaché 8,3). Der apostolischen Überlieferung entsprechend ist das Gebet des Herrn seinem Wesen nach in der Liturgie verwurzelt. „Der Herr lehrt uns, gemeinsam für unsere Brüder zu beten.

mój, któryś jest w niebie, lecz „Ojcie nasz“, aby nasza modlitwa była zanoszona w jednym duchu za całe Ciało Kościoła“ (św. Jan Chryzostom).

Ojcie nasz ...

... „Ojca nikt nie zna, tylko Syn“ i ci, którym „Syn zechce objawić“, to znaczy „prostaczkowie“ (Mt 11, 25-27). Oczyszczenie serca dotyczy powstałych w naszej historii osobistej i kulturowej wyobrażeń ojca lub matki, które wpływają na naszą relację do Boga. Bóg, nasz Ojciec, przekracza kategorie świata stworzonego. Odnosić nasze idee w tej dziedzinie do Niego lub przeciw Niemu, byłoby tworzeniem bożków po to, by je czcić lub burzyć. Modlić się do Ojca, to znaczy wejść w Jego misterium, którym jest On sam i które objawił nam Jego Syn. Możemy wzywać Boga jako „Ojca“, ponieważ został On nam objawiony przez Jego Syna, który stał się człowiekiem, a Jego Duch pozwala nam Go poznać. Gdy modlimy się do Ojca, jesteśmy w komunii z Nim i z Jego Synem, Jezusem Chrystusem (...) Chwałą Boga jest to, że uznajemy Go za „Ojca“, Boga prawdziwego. Składamy Mu dziękczynienie, że objawił nam swoje imię, że pozwolił nam w nie wierzyć i że zamieszkuje w nas Jego Obecność. Możemy adorować Ojca, ponieważ odrodził nas do swojego życia, przybierając nas za dzieci w swoim Jedynym Synu. Przez chrzest wszczepia nas w Ciało Chrystusa (...): „Nowy człowiek, odrodzony i przywrócony swemu Bogu dzięki łasce, mówi najpierw: „Ojcie“, ponieważ stał się synem“ (św. Cyprian). Kościół jest nową komunią Boga i ludzi (...) Modląc się do „naszego“ Ojca, każdy ochrzczony modli się w tej komu-

Denn er sagt nicht: ‚Mein Vater‘ im Himmel, sondern: ‚Vater unser‘, damit unser Gebet wie aus einer Seele für den ganzen Leib der Kirche eintrete“ (Johannes Chrysostomus, hom. in Mt. 19,4).

„Vater!“

„Niemand kennt den Vater, nur der Sohn und der, dem es der Sohn offenbaren will“; das sind die „Unmündigen“ (Mt 11,25-27). Die Reinigung des Herzens betrifft die Bilder von Vater und Mutter, die aus unserer persönlichen und der kulturellen Entwicklung hervorgegangen sind und unsere Beziehung zu Gott beeinflussen. Gott unser Vater steht über den Begriffen dieser geschaffenen Welt. Wer in diesem Bereich seine eigenen Vorstellungen auf Gott überträgt oder ihm entgegenstellt, schafft sich damit Götzen, die er entweder anbetet oder verwirft. Zum Vater beten heißt in sein Mysterium eintreten, so wie er ist und wie der Sohn ihn uns geoffenbart hat. Wir können Gott als „Vater“ anrufen, weil sein menschgewordener Sohn ihn uns geoffenbart hat und weil sein Geist ihn uns zu erkennen gibt. Wir glauben, daß Jesus der Christus ist und daß wir aus Gott geboren [Vgl. 1 Joh 5,1] sind. Dadurch läßt uns der Geist des Sohnes an der persönlichen Beziehung des Sohnes zum Vater [Vgl. Joh 1,1] teilhaben. Menschen können sich das nicht vorstellen, die Engel es nicht erahnen. Wenn wir zum Vater beten, sind wir in Gemeinschaft mit ihm und mit seinem Sohn Jesus Christus [Vgl. 1 Joh 1,3.]. Denn es ist zur Ehre Gottes, daß wir ihn als „Vater“ und als wahren Gott bekennen. Wir danken ihm, daß er uns seinen Namen geoffenbart hat und daß er uns geschenkt hat, an ihn zu glau-

nii: „Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących” (Dz 4, 32). Dlatego więc mimo podziałów chrześcijan modlitwa do „naszego” Ojca pozostaje wspólnym dobrem i nagłym wezwaniem dla wszystkich ochrzczonych. Pozostając w komunii przez wiarę w Chrystusa i przez chrzest, powinni oni uczestniczyć w modlitwie Jezusa o jedność Jego uczniów. Wreszcie, jeśli rzeczywiście modlimy się „Ojcie nasz”, wyzbywamy się indywidualizmu, ponieważ miłość, którą przyjmujemy, wyzwala nas z niego.

... któryś jest w niebie ...

To biblijne wyrażenie nie oznacza miejsca („przestrzeni”), lecz sposób istnienia; nie oddalenie Boga, ale Jego majestat. Nasz Ojciec (...) jest „ponad tym wszystkim”, co możemy zrozumieć

ben und Wohnstätte seiner Gegenwart zu sein. Wir können den Vater anbeten, weil er uns durch die Annahme an Kindes Statt in seinem eingeborenen Sohn die Wiedergeburt zu seinem Leben geschenkt hat. Durch die Taufe gliedert er uns dem Leib seines Christus, des Gesalbten, ein, „Der neue, wiedergeborene und seinem Gott durch dessen Gnade wiedergegebene Mensch sagt zuerst ‚Vater‘, weil er sein Sohn geworden ist“ (Cyprian, Dom. orat. 9). ... Die Kirche ist diese neue Gemeinschaft zwischen Gott und den Menschen. Mit dem eingeborenen Sohn vereint, der „Erstgeborene von vielen Brüdern“ (Röm 8,29) geworden ist, steht sie in Gemeinschaft mit einem einzigen, ein und demselben Vater in einem einzigen, ein und demselben Heiligen Geist [Vgl. Eph 4,4-6]. Jeder Getaufte, der Vater „unser“ betet, betet in dieser Gemeinschaft: „Die Gemeinde der Gläubigen war ein Herz und eine Seele“ (Apg 4,32). Deshalb bleibt, trotz der Trennungen unter den Christen, das Gebet zu „unserem“ Vater das Gemeingut aller Getauften und ein dringlicher Aufruf an sie. Durch den gemeinsamen Glauben an Christus und durch die Taufe verbunden, sollen sie mit Jesus für die Einheit seiner Jünger beten Vgl. UR 8;22]. Wenn wir das Vaterunser aufrichtig beten, geben wir den Individualismus auf, denn die Liebe, die wir empfangen, befreit uns davon ...

„Im Himmel“

Dieser biblische Ausdruck bezeichnet nicht einen Ort [Raum], sondern eine Daseinsweise; nicht ein Fernsein Gottes, sondern seine Erhabenheit. Unser Vater ist nicht „anderswo“, sondern

z Jego świętości. Ponieważ jest trzykroć święty, dlatego jest bardzo blisko serca pokornego i skruszonego: „Niebem” mogły być równie dobrze ci, którzy noszą w sobie obraz świata niebieskiego i w których Bóg mieszka i żyje (św. Cyryl Jerozolimski) ... On jest w niebie, które jest Jego przybytkiem; dom Ojca jest więc także naszą „ojczyzną” (...) nawrócenie serca sprawia, że możemy powrócić do Ojca w niebie ... „Chrześcijaństwo są w ciele, ale nie żyją według ciała. Żyją na ziemi, lecz są obywatelami nieba” (List do Diogeneta).

Pierwsza prośba

I. Święć się imię Twoje

Pojęcie „święcić się” należy tutaj rozumieć (...) przede wszystkim w znaczeniu wartościującym: uznać za świętego, traktować w sposób święty. Dlatego więc w adoracji wezwanie to często jest rozumiane jako uwielbienie i dziękczynienie (...) jest to prośba, pragnienie i oczekiwanie, w które zaangażowani są Bóg i człowiek. Od pierwszej prośby skierowanej do naszego Ojca jesteśmy zanurzeni w wewnętrzne misterium Jego Boskości i w wydarzenie zbawienia naszego człowieczeństwa. Prośba o to, by święciło się Jego imię, włącza nas w rzeczywistość podjętego przez Boga „zamyślenia życzliwości”, abyśmy „byli święci i nieskalani przed Jego obliczem” (...) W wodzie chrztu zostaliśmy „obmyci, uświęceni i usprawiedliwieni w imię Pana Jezusa Chrystusa i przez Ducha naszego Boga“

er ist „jenseits von allem“, was wir über seine Heiligkeit denken können. Gerade weil er der dreimal Heilige ist, ist er dem demütigen und reuevollen Herzen nahe. „Himmel könnten sehr wohl auch die sein, die das Abbild der himmlischen Welt in sich tragen und in denen Gott wohnt und wandelt“ (Cyrill v. Jerusalem, catech. myst. 5,11). ... Er ist im Himmel, dieser ist seine Wohnstätte. Das Haus des Vaters ist also auch unsere „Heimat“. Die Bekehrung des Herzens läßt uns zum Vater im Himmel zurückkehren [Vgl. Jer 3,19-4,1a; Lk 15,18.21 „Im Fleisch befinden sie [die Christen] sich, aber sie leben nicht nach dem Fleisch. Auf Erden weilen sie, aber im Himmel sind sie Bürger“ (Diognet 5,8-9).

Die Erste Bitte

I „Geheiligt werde dein Name“

Das Wort „heiligen“ ist hier zunächst nicht so sehr im verursachenden (Gott allein heiligt, macht heilig), sondern vor allem im einschätzenden Sinn zu verstehen: etwas als heilig anerkennen und es so behandeln. Daher wird die Anrufung „Geheiligt werde ...“ bei der Anbetung manchmal als Lob und Danksagung verstanden [Vgl. Ps 111,9; Lk 1,49], ein Verlangen und ein Warten, an denen Gott und der Mensch beteiligt sind. Schon die erste Bitte des Vaterunsers nimmt uns in das innerste Mysterium der Gottheit und in die Taten des Heiles für die Menschheit hinein. Unsere Bitte, daß sein Name geheiligt werde, schließt uns in den „im voraus gefaßten gnädigen Rat-schluß“ mit ein, „daß wir in Liebe heilig und untadelig vor Gott leben“ [Vgl. Eph 1,9.4.]. Im Wasser der Taufe sind wir

(1 Kor 6, 11). W całym naszym życiu Ojciec „powołuje nas do świętości“ (1 Tes 4, 7) ...

Dzień 2

Druga prośba:

Przyjdź Królestwo Twoje.

Co to znaczy?

Królestwo Boże przychodzi wprawdzie samo przez się i bez prośby naszej, lecz prosimy w tej modlitwie, aby też do nas przyszło.

Jak to się dzieje?

Gdy Ojciec niebieski daje nam ducha Swego Świętego, tak iż za Jego łaską Słowu Jego świętemu wierzymy i bogobojnie żyjemy tu docześnie, a tam wiecznie.

II. Przyjdź Królestwo Twoje ...

W Modlitwie Pańskiej chodzi przede wszystkim o ostateczne przyjście Królestwa Bożego w chwili powrotu Chrystusa (...) „Królestwo Boże. . . to sprawiedliwość, pokój i radość w Duchu Świętym” (Rz 14,17). Czasy ostateczne, w jakich żyjemy, są czasami wylania Ducha Świętego. Od tej chwili rozpoczęła się decydująca walka między „ciałem” a Duchem. „Jedynie czyste serce może z całą pewnością powiedzieć: „Przyjdź Królestwo Twoje“ (...) Kto zachowuje czystość w uczynkach, myślach i słowach, ten może powiedzieć Bogu: „Przyjdź królestwo Two-

reingewaschen, geheiligt und „gerecht geworden im Namen Jesu Christi, des Herrn, und im Geist unseres Gottes“ (1 Kor 6, 11). Gott hat uns berufen, in unserem ganzen Leben „heilig zu sein“ (1 Thess 4,7).

2. Tag

Die Zweite Bitte

Dein Reich komme.

Was ist das?

Gottes Reich kommt auch ohne unser Gebet von selbst, aber wir bitten in diesem Gebet, daß es auch zu uns komme.

Wie geschieht das?

Wenn der himmlische Vater uns seinen Heiligen Geist gibt, daß wir seinem heiligen Wort durch seine Gnade glauben und danach leben, hier zeitlich und dort ewiglich.

II „Dein Reich komme“

Das Gebet des Herrn handelt hauptsächlich vom endgültigen Kommen des Reiches Gottes durch die Wiederkunft Christi [Vgl. Tit 2,13]. „Das Reich Gottes ... ist Gerechtigkeit, Friede und Freude im Heiligen Geist“ (Röm 14, 17). Die letzten Zeiten, in denen wir stehen, sind die der Ausgießung des Heiligen Geistes. Damit hat ein entscheidender Kampf zwischen dem „Fleisch“ und dem „Geist“ begonnen [Vgl. Gal 5, 16-25.]. „Nur eine reine Seele kann mit Zuversicht sprechen: ‚Dein Reich komme‘. Wer sich in seinem Handeln, Denken und Reden rein hält, kann zu Gott sagen: ‚Dein Reich komme‘“

jel!” (św. Cyryl Jerozolimski) ... Powołanie człowieka do życia wiecznego nie przekreśla jego obowiązku wykorzystania wszystkich sił i środków otrzymanych od Stwórcy, ale pobudza go, aby w tym świecie służyć sprawiedliwości i pokojowi.

Dzień 3

Trzecia prośba:

Bądź wola Twoja, jako w niebie, tak i na ziemi.

Co to znaczy?

Wola Boża dobra i łaskawa dzieje się wprawdzie i bez prośby naszej, lecz prosimy w tej modlitwie, aby się też wśród nas działa.

Jak się to dzieje?

Gdy Bóg łamie i udaremnia złą radę i wolę szatana, świata i ciała naszego, które nas od święcenia Imienia Bożego wstrzymują i Królestwu Jego przyjść nie pozwalają; przeciwnie, gdy nas umacnia i utrzymuje stale w Słowie Swym i w wierze, aż do końca życia naszego. To jest wola Jego dobra i łaskawa.

III. Bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi

Wolą naszego Ojca jest, „by wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy“ (1 Tm 2, 4). ... Tylko Jezus może powiedzieć: „Ja zawsze czynię to, co się Jemu podoba“ (J 8, 29). W modlitwie swej agonii godzi się całkowicie na tę wolę: „Nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie“ (Łk 22, 42) ... chociaż był Synem, nauczył się posłuszeństwa przez to, co wycier-

(Cyrill v. Jerusalem, catech. myst. 5,13). Die Berufung des Menschen zum ewigen Leben befreit ihn nicht von der Aufgabe, die vom Schöpfer erhaltenen Kräfte und Mittel für Gerechtigkeit und Frieden [Vgl. GS 22; 32; 39; 45; EN 31] in dieser Welt einzusetzen, sondern bekräftigt diese Pflicht

3. Tag

Die Dritte Bitte

Dein Wille geschehe, wie im Himmel, so auf Erden.

Was ist das?

Gottes guter, gnädiger Wille geschieht auch ohne unser Gebet; aber wir bitten in diesem Gebet, daß er auch bei uns geschehe. Wie geschieht das?

Wenn Gott allen bösen Rat und Willen bricht und hindert, die uns den Namen Gottes nicht heiligen und sein Reich nicht kommen lassen wollen, wie der Teufel, die Welt und unsres Fleisches Wille; sondern stärkt und behält uns fest in seinem Wort und Glauben bis an unser Ende. Das ist sein gnädiger, guter Wille.

III „Dein Wille geschehe, wie im Himmel so auf Erden“

Es ist der Wille unseres Vaters, „daß alle Menschen gerettet werden und zur Erkenntnis der Wahrheit gelangen“ (1 Tm 2,4) ... Nur Jesus kann von sich sagen, daß er „immer das tue, was [dem Vater] gefällt“ (Joh 8,29). Beim Beten in seiner Todesangst stimmt er diesem Willen des Vaters ganz zu: „Nicht mein, sondern dein Wille soll geschehen“ (Lk 22,42) [Vgl. Joh

piął“ (Hbr 5, 8) ... Prosimy naszego Ojca, by złączył naszą wolę z wolą Jego Syna, byśmy pełnili Jego wolę i wykonywali Jego zamysł zbawienia za życie świata. Sami jesteśmy całkowicie niezdolni do tego, ale zjednoczeni z Jezusem i dzięki mocy Jego Ducha Świętego możemy Mu poddać naszą wolę i zdecydować się na wybór tego, co zawsze wybierał Jego Syn: czynić to, co podoba się Ojcu. „Jednocząc się z Chrystusem, możemy stać się z Nim jednym duchem, a przez to pełnić Jego wolę; w ten sposób będzie ona urzeczywistniać się doskonale zarówno na ziemi, jak i w niebie” (Origenes). Dzięki modlitwie jesteśmy w stanie „rozpoznać, jaka jest wola Boża“ (Rz 12, 2; Ef 5, 17), i osiągnąć „wytrwałość“ do jej wypełniania (Hbr 10, 36). Bóg wysłuchuje każdego, kto ... pełni Jego wolę“ (J 9, 31)

Dzień 4

Czwarta prośba:

Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj.

Co to znaczy?

Bóg daje chleb powszedni i bez prośby naszej nawet wszystkim złym ludziom, lecz prosimy go w tej modlitwie, aby nam dał to poznać i abyśmy z dziękczynieniem przyjmowali chleb nasz powszedni.

Co nazywamy chlebem powszednim?

Wszystko, co do wyżywienia ciała i zaspokojenia jego potrzeb

4,34; 5,30; 6,38.]. Jesus hat, „obwohl er der Sohn war ... durch Leiden den Gehorsam gelernt“ (Hebr 5,8) ... Wir bitten unseren Vater, unseren Willen mit dem seines Sohnes zu vereinen, damit wir seinen Willen, den Ratschluß des Heiles für das Leben der Welt, erfüllen. Aus uns selbst sind wir dazu völlig unfähig, aber mit Jesus vereint und mit der Kraft seines Heiligen Geistes können wir dem Vater unseren Willen übergeben und uns zu dem entschließen, wozu sich der Sohn stets entschieden hat: Das zu tun, was dem Vater gefällt. Wenn wir Christus anhängen, „können wir mit ihm ein einziger Geist werden und dadurch seinen Willen erfüllen; so wird dieser auf Erden wie im Himmel vollkommen erfüllt“ (Origenes, or. 26). Durch das Gebet können wir „erkennen ... was der Wille Gottes ist“ (Röm 12,2) [Vgl. Eph 5,17], und „Ausdauer“ erhalten, um ihn zu „erfüllen“ (Hebr 10,36) ... „Wer aber Gott fürchtet und seinen Willen tut, den erhört Gott“ (Joh 9, 31) ...

4. Tag

Die Vierte Bitte

Unser tägliches Brot gib uns heute.

Was ist das?

Gott gibt das tägliche Brot auch ohne unsere Bitte allen bösen Menschen; aber wir bitten in diesem Gebet, daß er's uns erkennen lasse und wir mit Danksagung empfangen unser tägliches Brot.

Was heißt denn tägliches Brot?

Alles, was not tut für Leib und Leben, wie Essen, Trinken, Klei-

należy, jako to: pokarm, napój, odzienie, obuwie, dom, gospodarstwo, rola, bydło, pieniądze, mienie, pobożne małżeństwo, pobożne dzieci, pobożni domownicy, pobożna i wierna zwierchowność, dobry rząd, dobra pogoda, pokój, zdrowie, karność, uczciwość, dobrzy przyjaciele, wierni sąsiedzi i tym podobne.

IV. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj“

„Daj nam“: słowa te wyrażają głęboką ufność dzieci, które oczekują wszystkiego od swego Ojca. „On sprawia, że słońce Jego wschodzi nad złymi i nad dobrymi, i On zsyła deszcz na sprawiedliwych i niesprawiedliwych“ (Mt 5, 45), On „daje pokarm w swym czasie“ (Ps 104, 27). Jezus uczy nas tej prośby; w rzeczywistości wysławia ona Ojca, ponieważ uznaje, że jest On dobry ponad wszelką dobroć (...) wyraża również nasze uznanie Go za Ojca wszystkich ludzi i dlatego modlimy się za nich wszystkich, w poczuciu solidarności z ich potrzebami i cierpieniami (...) Ojciec, który daje nam życie, nie może nam nie dać pokarmu koniecznego do życia, „stosownych“ dóbr materialnych i duchowych (...) Nie zachęca nas do jakiejś bierności, lecz chce nas wyzwolić od wszelkich niepokojów i kłopotów: „Tym, którzy szukają Królestwa i sprawiedliwości Bożej, przyrzeka On udzielić wszystkiego w nadmiarze. W rzeczywistości wszystko należy do Boga: temu, kto posiada Boga, nie brakuje niczego, jeśli sam należy do Boga“ (św. Cyprian). „Powszedniego“ – wyraz ten, w języku greckim *epiούσιος* (...) oznacza to, co jest konieczne do życia, (...) oznacza wprost Chleb Życia, Ciało Chrystusa (...) Dlatego liturgia eucharystyczna powinna być celebrowana „codziennie“: Eucharystia jest naszym chlebem codziennym. Zaletą tego Bożego pokarmu jest siła jedności: jed-

der, Schuh, Haus, Hof, Acker, Vieh, Geld, Gut, fromme Eheleute, fromme Kinder, fromme Gehilfen, fromme und treue Oberherren, gute Regierung, gut Wetter, Friede, Gesundheit, Zucht, Ehre, gute Freunde, getreue Nachbarn und desgleichen.

IV „Unser tägliches Brot gib uns heute“

Gib uns. Schön ist das Vertrauen der Kinder, die von ihrem Vater alles erwarten. Dieser „läßt seine Sonne aufgehen über Bösen und Guten, und er läßt regnen über Gerechte und Ungerechte“ (Mt 5,45). „Zur rechten Zeit“ gibt er allen Lebewesen „Speise“ (Ps 104,27). Jesus lehrt uns diese Bitte; sie verherrlicht unseren Vater, denn sie anerkennt, daß er über alle Güte hinaus gut ist. „Gib uns“ ist auch Ausdruck des Bundes: Wir gehören Gott und er gehört uns und ist für uns da. Aber das Wort „uns“ anerkennt ihn auch als den Vater aller Menschen. So bitten wir ihn für sie alle, in Verbundenheit mit ihren Bedürfnissen und Leiden. ... Es ist unmöglich, daß der Vater, der uns das Leben gibt, uns nicht auch die zum Leben notwendige Nahrung, alle angemessenen materiellen und geistigen Güter gibt ... Er verpflichtet uns nicht auf ein unbeteiligtes Hinnehmen [Vgl. 2 Thess 3,6-13], sondern will uns von beunruhigenden Sorgen und aller Ängstlichkeit befreien. Die Kinder Gottes verlassen sich kindlich auf ihren Vater. „Denen, die nach dem Reiche und der Gerechtigkeit Gottes trachten, soll nach seiner Verheißung auch alles andere zuteilwerden. Denn da alles Gott gehört, wird es dem, der Gott hat, an nichts fehlen, wenn er selbst es Gott gegenüber an nichts fehlen läßt“ (Cyprian, Dom. orat. 21). „Bete und arbeite!“ [Vgl. Benedikt, reg. 20; 48] „Betet, als ob alles von Gott abhinge, und arbeitet,

noczy nas z Ciałem Zbawiciela i czyni nas Jego członkami, abyśmy mogli stać się tym, co przyjmujemy ... Ten chleb powszedni znajduje się też w czytaniach, których słuchamy każdego dnia w kościele, w hymnach, które wszyscy śpiewamy. Wszystko to jest niezbędne w naszym ziemskim pielgrzymowaniu (św. Augustyn)

Dzień 5

Piąta prośba:

I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

Co to znaczy?

Prosimy w tej modlitwie, aby nam Ojciec niebieski nie pamiętał grzechów naszych i dla nich nie odmawiał tego, o co prosimy, bośmy tego niegodni, o co prosimy, aniśmy na to nie zasłużyli; lecz aby nam wszystko z łaski dać raczył, gdyż codziennie wiele grzeszymy i tylko na karę zasługujemy. Przeto i my nawzajem serdecznie przebaczać i chętnie dobrze czynić będziemy tym, którzy przeciw nam zawinili.

als ob alles von euch abhinge.“ Auch wenn wir unsere Arbeit getan haben, bleibt die Nahrung eine Gabe unseres Vaters; es ist gut, ihn darum zu bitten, indem wir ihm dafür danken. Das ist der Sinn des Tischsegens in einer christlichen Familie. Täglich. Dieses Wort, epioušios, überwesentlich] ... bezeichnet unmittelbar das Brot des Lebens, den Leib Christi ... Darum ist es angemessen, die Eucharistie jeden Tag zu feiern. „Die Eucharistie ist unser tägliches Brot. Dieser göttlichen Speise eignet die Kraft der Einigung: sie vereint uns mit dem Leib des Herrn und macht uns zu seinen Gliedern, damit wir das werden, was wir empfangen ... Dieses tägliche Brot ist auch in den Lesungen, die ihr jeden Tag in der Kirche anhört, in den Hymnen, die ihr hört und die ihr singt. All das benötigen wir für unsere Pilgerschaft“ (Augustinus, serm. 57,7;7).

5. Tag

Die Fünfte Bitte

Und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unsern Schuldigern.

Was ist das?

Wir bitten in diesem Gebet, daß der Vater im Himmel nicht ansehen wolle unsere Sünden und um ihretwillen solche Bitten nicht versagen, denn wir sind dessen nicht wert, was wir bitten, haben's auch nicht verdient; sondern er wolle es uns alles aus Gnaden geben, obwohl wir täglich viel sündigen und nichts als Strafe verdienen. So wollen wir wiederum auch herzlich vergeben und gerne wohlthun denen, die sich an uns versündigen.

V. Opuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom

Powinno wzbudzać w nas przerażenie to, że strumień miłosierdzia nie może przeniknąć do naszego serca tak długo, jak długo nie przebaczyliśmy naszym winowajcom. Miłość, podobnie jak Ciało Chrystusa, jest niepodzielna: nie możemy miłować Boga, którego nie widzimy, jeśli nie miłujemy brata i siostry, których widzimy. Gdy odmawiamy przebaczenia naszym braciom i siostram, nasze serce zamyka się, a jego zatwardziałość sprawia, że staje się ono niedostępne dla miłosiernej miłości Ojca; przez wyznanie grzechu nasze serce otwiera się na Jego łaskę (...) W modlitwie chrześcijańskiej posuwamy się aż do przebaczenia nieprzyjaciołom. Przebaczenie jest szczytem modlitwy chrześcijańskiej (...) świadczy również o tym, że w naszym świecie miłość jest silniejsza niż grzech (...) jest podstawowym warunkiem pojednania dzieci Bożych z ich Ojcem i wszystkich ludzi między sobą.

Dzień 6

Szоста prośba:

I nie wódź nas na pokuszenie.

Co to znaczy?

Bóg nikogo wprawdzie nie kusi, lecz prosimy w tej modlitwie, aby nas Bóg raczył ustrzec i zachować, żeby nas szatan i ciało nasze nie oszukiwały ani też nie uwodziły w błędną wiarę,

V „Vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unsern Schuldigern“

Es ist erschreckend, daß diese Barmherzigkeit nicht in unser Herz eindringen kann, bevor wir nicht unseren Schuldigern vergeben haben. Wie der Leib Christi ist auch die Liebe unteilbar. Wir können Gott, den wir nicht sehen, nicht lieben, wenn wir den Bruder und die Schwester, die wir sehen, nicht lieben [Vgl. 1 Job 4,20]. Wenn wir uns weigern, den Brüdern und Schwestern zu vergeben, verschließt sich unser Herz und seine Härte wird undurchdringbar für die barmherzige Liebe des Vaters. Im Bekennen unserer Sünde aber öffnet sich unser Herz seiner Gnade. Das christliche Gebet geht so weit, den Feinden zu vergeben [Vgl. Mt 5,43-44] ... Die Vergebung ist ein Höhepunkt des christlichen Betens ... Die Vergebung bezeugt auch, daß in unserer Welt die Liebe stärker ist als die Sünde ... Die Vergebung ist die Grundbedingung für die Versöhnung [Vgl. 2 Kor 5,18-21] der Kinder Gottes mit ihrem Vater und der Menschen untereinander [Vgl. Johannes Paul II., Enz. „Dives in misericordia“ 14].

6. Tag

Die Sechste Bitte

Und führe uns nicht in Versuchung.

Was ist das?

Gott versucht zwar niemand; aber wir bitten in diesem Gebet, daß uns Gott behüte und erhalte, damit uns der Teufel, die Welt und unser Fleisch nicht betrüge und verführe in Miß-

rozpacz i inne wielkie sromoty i występki, a gdybyśmy kuszeni byli, abyśmy ostatecznie przemogli i przy zwycięstwie się utrzymali.

VI. Nie wódź nas na pokuszenie

Prosimy naszego Ojca, by nas nie „wodził na pokuszenie”. Pojęcie greckie, które występuje w tym miejscu, jest bardzo trudne do przetłumaczenia. Ma ono wiele znaczeń: „abyśmy nie ulegli pokusie”, „nie pozwól, byśmy doznali pokusy”. „Bóg nie podlega pokusie ku złemu, ani też nikogo nie kusi” (Jk 1, 13); przeciwnie, chce nas wszystkich wyzwolić. Prosimy Go, by nie pozwolił nam wejść na drogę, która prowadzi do grzechu. Jesteśmy zaangażowani w walkę „między ciałem a Duchem”. Prośba ta jest błaganiami o Ducha rozeznania i mocy. Duch Święty pozwala nam rozróżnić między próbą, konieczną do wzrostu człowieka wewnętrznego ..., a pokusą, która prowadzi do grzechu i śmierci. „Pokusa nie nawiedziła was większa od tej, która zwykła nawiedzać ludzi. Wierny jest Bóg i nie dozwoli was kusić ponad to, co potraficie znieść, lecz zsyłając pokusę, równocześnie wskaże sposób jej pokonania, abyście mogli przetrwać“ (1 Kor 10,13).

glauben, Verzweiflung und andere große Schande und Laster; und wenn wir damit angefochten würden, daß wir doch endlich gewinnen und den Sieg behalten.

VI „Und führe uns nicht in Versuchung“

... Wir bitten unseren Vater, uns nicht in Versuchung zu „führen“. Es ist nicht einfach, den griechischen Ausdruck, der so viel bedeutet wie „laß uns nicht in Versuchung geraten“ [Vgl. Mt 26,41] oder „laß uns ihr nicht erliegen“ in einem Wort wiederzugeben. „Denn Gott kann nicht in die Versuchung kommen, Böses zu tun, und er führt auch selbst niemand in Versuchung“ (Jak 1,13); er will uns vielmehr davon befreien. Wir bitten ihn, uns nicht den Weg beschreiten zu lassen, der zur Sünde führt. Wir stehen im Kampf „zwischen dem Fleisch und dem Geist“. So fleht diese Bitte des Vaterunsers um den Geist der Unterscheidung und der Kraft. Der Heilige Geist läßt uns unterscheiden zwischen der Prüfung, die im Hinblick auf die hoffnungsvolle „Bewährung“ (Röm 5,3-5) zum Wachstum des inneren Menschen notwendig ist, und der Versuchung, die zur Sünde und zum Tod führt [Vgl. Mt 4,1-11] ... Gott ist treu; er wird nicht zulassen, daß ihr über eure Kraft hinaus versucht werdet. Er wird euch in der Versuchung einen Ausweg schaffen, so daß ihr sie bestehen könnt“ (1 Kor 10,13).

Dzień 7

Siódma prośba:

Ale nas zbaw ode złego.

Co to znaczy?

Prosimy w tej modlitwie, jako w zebraniu całego pacierza, aby nas Ojciec niebieski wybawił od wszelkiego złego na ciele i na duszy, na mieniu i na sławie, a w końcu, gdy przyjdzie ostatnia nasza godzina, aby nas skonem błogosławionym obdarzył i w łasce z tego padołu płaczu do Siebie zabrał do nieba.

Zakończenie:

Albowiem Twoje jest Królestwo i moc, i chwała na wieki.
Amen.

Co znaczy Amen?

Że mam być pewien, iż prośby te są miłe Ojcu w niebiesiech i będą wysłuchane, gdyż On sam przykazał nam tak się modlić i przyrzekł, że nas wysłucha. Amen, Amen znaczy: Tak, tak, niech się tak stanie.

VII. Ale nas zbaw ode Złego

Zło, o którym mówi ta prośba, nie jest jakąś abstrakcją, lecz oznacza osobę, Szatana, Złego, anioła, który sprzeciwił się Bogu. „Diabeł” (dia-bolos) jest tym, który „przeciwstawia się” zamysłowi Boga i Jego „dziełu zbawienia” wypełnionemu w Chrystusie. (...) Od początku był on zabójcą ... kłamcą i ojcem kłamstwa (J 8, 44), „Szatan zwodzący całą zamieszkałą ziemię” (Ap 12, 9). Właśnie przez niego grzech i śmierć weszły na

7. Tag

Die Siebente Bitte

Sondern erlöse uns von dem Bösen.

Was ist das?

Wir bitten in diesem Gebet, daß uns der Vater im Himmel vom Bösen und allem Übel an Leib und Seele, Gut und Ehre erlöse und zuletzt, wenn unser Stündlein kommt, ein seliges Ende beschere und mit Gnaden von diesem Jammertal zu sich nehme in den Himmel.

Der Beschluss

Denn dein ist das Reich und die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit. Amen.

Was heißt Amen?

Daß ich soll gewiß sein, solche Bitten sind dem Vater im Himmel angenehm und werden erhört. Denn er selbst hat uns geboten, so zu beten, und verheißen, daß er uns erhören will. Amen, Amen, das heißt: Ja, ja, so soll es geschehen.

VII „Sondern erlöse uns von dem Bösen“

In dieser Bitte ist das Böse nicht etwas rein Gedankliches, sondern bezeichnet eine Person, Satan, den Bösen, den Engel, der sich Gott widersetzt. Der „Teufel“ [diabolos] stellt sich dem göttlichen Ratschluß und dem in Christus gewirkten Heilswerk entgegen. Der Teufel „war ein Mörder von Anfang an ... denn er ist ein Lügner und ist der Vater der Lüge“ (Joh 8,44). Er ist es, „der Satan heißt und die ganze Welt verführt“ (Offb

świat, ale również po jego ostatecznej klęsce całe stworzenie będzie „uwolnione od grzechu i śmierci” (..) Prosząc o wybawienie od Złego, modlimy się również o uwolnienie od wszelkiego zła, przeszłego, teraźniejszego i przyszłego, którego on jest sprawcą lub podżegaczem. W tej ostatniej prośbie Kościół zanosí przed Boga Ojca niedolę całego świata. Prosząc o wybawienie od zła przygniatającego ludzkość, błaga o cenny dar pokoju i łaskę wytrwałego oczekiwania na powrót Chrystusa: „Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego i obdarz nasze czasy pokojem. Wspomóż nas w swoim miłosierdziu, abyśmy zawsze wolni od grzechu i bezpieczni od wszelkiego zamętu, pełni nadziei oczekiwali przyjścia naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa” (Mszał Rzymski). Amen

Kończąc modlitwę, mówisz: Amen, potwierdzając tym Amen, czyli <<Niech się tak stanie>> (Łk 1, 38), całą treść modlitwy, jakiej nauczył nas Pan” (św. Cyryl Jerozolimski).

12,9). Durch ihn sind die Sünde und der Tod in die Welt gekommen. Durch seine endgültige Niederlage wird „die ganze Schöpfung von der Verderbnis der Sünde und des Todes befreit“ werden. Wenn wir darum bitten, vom Bösen befreit zu werden, bitten wir auch um Befreiung von allen vergangenen, gegenwärtigen und zukünftigen Übeln, deren Urheber und Anstifter der Böse ist. In dieser letzten Bitte trägt die Kirche das gesamte Elend der Welt vor den Vater. Mit der Erlösung von den Übeln, welche die Menschheit bedrücken, erfleht sie das kostbare Gut des Friedens und die Gnade des beharrlichen Wartens auf die Wiederkunft Christi ... „Erlöse uns, Herr, allmächtiger Vater, von allem Bösen und gib Frieden in unseren Tagen. Komm uns zu Hilfe mit deinem Erbarmen und bewahre uns vor Verwirrung und Sünde, damit wir voll Zuversicht das Kommen unseres Erlösers Jesus Christus erwarten“ (MR, Embolismus). Amen.

„Am Schluß des Gebetes sprichst du ‚Amen‘. Durch das Wörtchen ‚Amen‘, das heißt ‚Es geschehe!‘, besiegelst du, was das von Gott gelehrt Gebet enthält“ (Cyryl v. Jerusalem, catech. myst. 5, 18).

Bliskość ojca

Papież Franciszek – fragmenty zaczerpnięte z nauczania oraz wypowiedzi

Do kogo się modłę? Do Boga Wszchemogącego? Zbyt odległy. Nie czuję tego. Ale nawet Jezus tego nie odczuwał. Do kogo się modłę? Do Boga kosmicznego? Dość to dziś częste, by modlić się do Boga kosmicznego, nieprawdaz? Styl politeistyczny, który niesie współczesna kultura ... Musicie się modlić do Ojca! To mocne słowo: „Ojciec” ... Modlić się do tego, który Ci towarzyszy w twojej drodze, zna całe two życie, wszystko: co jest dobre i co nie jest tak dobre. Zna wszystko. Jeśli nie zaczniemy modlitwy od tego słowa, wypowiedzianego nie wargami, ale sercem, nie możemy się modlić jako chrześcijanie. (Homilia 20.06.2013)

Mamy Ojca, bardzo bliskiego, Ojca, który nas obejmuje. Wszystkie niepokoje, wszystkie troski, których doświadczamy, powierzymy Ojcu: On wie, czego nam potrzeba. Ale w jakim sensie mówimy: „Ojciec”? Czy to znaczy: mój Ojciec? Nie: nasz Ojciec! Nie jestem jedynym dzieckiem, nikt z nas nie jest, i jeśli nie potrafię być bratem, trudno mi będzie stać się dzieckiem tego Ojca, ponieważ On jest Ojcem wszystkich (...) Jeśli nie jestem w zgodzie z moimi braćmi, nie mogę powiedzieć do Niego: „Ojciec”. Nie można się modlić, mając w sercu wrogość – dzieląc ludzi na braci i wrogów (...) Nam, chrześcijanom, grozi to niebezpieczeństwo – że poczujemy się jedynekami. Nie, nie: wszyscy, także ci pogardzani, są dziećmi tego samego Ojca!

Die Nähe des Vaters.

Papst Franziskus. Ausschnitte aus seinen Unterweisungen und Reden.

Zu wem bete ich? Zu Gott dem Allmächtigen? Der ist zu weit weg. Ich spüre ihn nicht. Sogar Jesus hatte ihn nicht gespürt. Zu wem bete ich? Zu einem kosmischen Gott? Das geschieht heutzutage oft, dass man zu einem kosmischen Gott betet, nicht wahr? In einem polytheistischen Stil, die die heutige Kultur mit sich bringt. ... Ihr müsst zum Vater beten! Dieses starke Wort. „Vater“... Bete zu dem, der dich auf deinem Weg begleitet, der die Ziele deines Lebens kennt, alles: was gut ist und was nicht gut ist. Er weiß alles. Wenn wir unser Gebet nicht mit dem Wort beginnen, das die Lippen sprechen, aber mit Herz, dann können wir nicht als Christen beten. (Predigt am 20.06.2013).

Wir haben einen sehr nahen Vater, einen Vater, der sich unser annimmt. Alle Unruhe, alle Sorge, die uns zu schaffen machen, können wir dem Vater anbefehlen: Er weiß, was wir nötig haben. Aber mit welchem Sinn sprechen wir: „Vater“? Heißt das: mein Vater? Nein: unser Vater! Ich bin nicht sein einziges Kind, niemand von uns, und wenn ich nicht verstehe ein Bruder zu sein, dann wird es schwer sein ein Kind dieses Vaters zu sein, denn er ist der Vater aller ... Wenn ich mit meinen Brüdern nicht einverstanden bin, kann ich nicht zu ihm sagen: „Vater“. Man kann nicht beten, wenn man im Herzen Feindschaft spürt und die Menschen einteilt nach Brüdern

Jezus mówi nam: grzesznicy, nierządnicze, odrzuceni wejść przed wami do królestwa niebieskiego ... (Fragment książki: „Ojciec nasz ...”, Kraków 2018)

Św. Paweł w Liście do Rzymian pisze: „Otrzymaliście ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: 'Abba, Ojciec!'“ (8, 15). To właśnie Duch, którego otrzymaliśmy w chrzcie, uczy nas, każe nam mówić do Boga: „Ojciec“, a wręcz „Abba!“, co znaczy „Tato“. Taki jest nasz Bóg: jest dla nas tatą. Duch Święty urzeczywistnia w nas tę nową kondycję dzieci Bożych. I to jest największy dar, jaki otrzymujemy w tajemnicy paschalnej Jezusa. Bóg traktuje nas jako swoje dzieci, rozumie nas, przebacza nam, bierze nas w ramiona, kocha nas, również wtedy, kiedy błądzimy. Już w Starym Testamencie prorok Izajasz mówił, że nawet gdyby matka zapomniała o swoim dziecku, to Bóg nigdy o nas nie zapomina, w żadnym momencie (por. 49, 15). I to jest piękne!

Jednakże ta synowska relacja z Bogiem nie jest niczym skarb, który przechowujemy w kąciку naszego życia, ale musi rosnąć, musi być umacniana codziennie przez słuchanie Słowa Bożego, modlitwę, korzystanie z sakramentów, zwłaszcza pojednania i Eucharystii, i miłość. Możemy żyć jak dzieci! To jest nasza godność — mamy godność dzieci. Mamy zachowywać się jak prawdziwe dzieci! To oznacza, że codziennie musimy pozwalać, by Chrystus nas przemieniał i upodabniał do siebie; oznacza, że mamy starać się żyć po chrześcijańsku, starać się Go naśladować, choć widzimy nasze ograniczenia i słabości. (Katecheza 10.04.2013)

und Feinden ... Uns Christen droht eine Gefahr, nämlich, dass wir uns als Einzelgänger wähnen. Nein, nein: alle, auch die Verachteten, sind Kinder desselben Vaters! Jesus sagt uns: Sündern, Huren, Ausgestoßene werden vor euch in das Himmelreich kommen ... (aus: „Vater unser“, Kraków 2018).

Der Hlg. Paulus schreibt im Brief an die Römer „Ihr habt einen Geist der Kindschaft empfangen, durch den wir rufen. Aba, lieber Vater!“ (Röm. 8, 15). Eben der Geist, den wir in der Taufe empfangen haben, lehrt uns, befiehlt uns zu Gott zu rufen: „Vater“, sogar: „Abba!“, was so viel heißt wie: „Papa“. So ist unser Gott: er ist für uns ein Papa. Der Heilige Geist wirkt in uns diese neue Kindschaft Gottes. Und das ist die größte Gabe, die wir in dem Ostergeheimnis Jesu empfangen haben. Gott behandelt uns wie seine Kinder, er versteht uns, er vergibt uns, er nimmt uns an die Hand, er liebt uns, auch dann, wenn wir irren. Der Prophet Jesaja im Alten Testament hat schon gesagt, dass, wenn auch eine Mutter ihres Kindes vergessen sollte, so wird Gott niemals unser vergessen, in keinem Augenblick (vgl. Jes. 49, 15). Und das ist so schön! Diese Sohnesbeziehung mit Gott ist nicht ein Schatz, den wir in einer sicheren Ecke unseres Lebens aufbewahren, denn er muss wachsen, er muss täglich verstärkt werden durch das Hören auf Gottes Wort, durch Gebet, gebrauch der Sakramente, besonders durch die Versöhnung in der Eucharistie und durch die Liebe. Wir können leben wir Kinder! Das ist unsere Würde: wir haben die Würde der Kinder! Das bedeutet, dass wir täglich erlauben müssen, dass Christus uns ändert und sich uns ihm gleich macht; das bedeutet, dass wir uns mühen sollen christlich zu

Bóg czyni nas dziećmi, obdarzając wolnością dzieci. Z tego względu możemy mówić do Boga: „Ojczel!” i to mówić z postawą wolności. To jest wielki cud Jezusa. Nas, niewolników grzechu, uczynił wszystkich wolnymi, uleczył nas właśnie w głębi naszej egzystencji. Dobrze, abyśmy o tym pomyśleli i dostrzegli, jak dobrze być synem, jak wspaniałą jest owa wolność dzieci, gdyż syn jest u siebie w domu, a Jezus otworzył nam drzwi tego domu ... Jesteśmy teraz w domu! (...) Jestem wolny, jestem synem ... Miłuje mnie Ojciec i ja kocham Ojca! Prośmy Pana o łaskę dobrego zrozumienia tego Jego dzieła, tego, czego Bóg w nim dokonał: pojednał świat ze sobą w Chrystusie, powierzając nam słowo pojednania i łaskę energicznego niesienia w świat tego słowa pojednania w wolności synów. Jesteśmy zbawieni w Chrystusie i nikt nie może nam ukraść tej tożsamości! Nazywam się dzieckiem Boga! Jakże piękna to tożsamość! Stan cywilny: wolny! (Homilia 4.07.2013)

Przede wszystkim chcę powiedzieć wszystkim pierwszą prawdę: „Bóg cię kocha” (...) Nigdy w to nie wątp, niezależnie od tego, co ci się przytrafia w życiu. W każdych okolicznościach jesteś nieskończenie miłowany. Może twoje doświadczenie ojcostwa nie jest najlepsze, twój ojciec tu na ziemi był może daleki i nieobecny, lub przeciwnie, dominujący i zaborczy. Albo zwyczajnie nie był ojcem, jakiego potrzebowałeś. Nie wiem. Ale mogę ci tylko powiedzieć z pewnością, że możesz rzucić się całkiem bezpiecznie w ramiona twego boskiego Ojca, tego Boga, który dał ci życie, i który ci je w każdej chwili daje. On będzie cię mocno wspierał, a jednocześnie będziesz czuł, że dogłębnie szanuje twoją wolność. Dla Niego jesteś naprawdę

leben, uns mühen sollen, ihm nachzufolgen, auch wenn wir unsere Grenzen und unsere Schwächen sehen (Katechese 10.04. 2013).

Gott macht uns zu Kindern und schenkt uns die Freiheit von Kindern. Aus diesem Grunde können wir zu Gott rufen: „Vater!“ und das auf Grund der Freiheit. Das ist ein großes Wunder Jesu. Uns, den Gefangenen der Sünde, hat er alle befreit, er hat uns in der Tiefe unserer Existenz geheilt. Gut, dass wir daran denken und feststellen, wie gut es ist Sohn zu sein, wie wunderbar diese Freiheit der Kinder ist, wenn der Sohn bei sich zu Hause ist und Jesus uns die Tür z diesem Hause öffnet ... Ihr seid jetzt zuhause! ... Ich bin frei, ich bin Sohn ... Der Vater hat mich lieb und ich liebe den Vater! Bitten wir den Herrn um die Gnade, dass wir Sein Werk gut verstehen, dieses, das Gott selbst an ihm vollbracht hat: er hat in Christus die Welt mit sich versöhnt, indem er uns das Wort der Versöhnung und die Gnade anvertraut hat, energisch das Wort der Versöhnung in die Welt hinein zu tragen in der Freiheit der Söhne. Wir sind durch Christus befreit und niemand kann uns dieses nehmen! Ich heiße ein Kind Gottes! Was für eine schöne Identität! Zivilstand: frei! (Predigt, 04.07.2013).

Vor allem möchte ich allen die erste Wahrheit sagen: „Gott liebt dich“ ... Zweifle nie daran, egal, was dir im Leben geschieht. In allen Umständen bist du unaufhörlich geliebt. Vielleicht ist deine Vatererfahrung nicht die beste, dein Vater hie auf der Erde war vielleicht weit weg, oder anders, er war dominant und besitzergreifend. Aber für gewöhnlich war er kein

cenny, nie jesteś nieznaczący, jesteś dla Niego ważny, bo jesteś dziełem Jego rąk. Dlatego poświęca ci uwagę i pamięta o tobie z miłością. Powinieneś zaufać „pamięci Boga”. Jego pamięć nie jest „twardym dyskiem“, który rejestruje i zachowuje wszystkie nasze dane, Jego pamięć jest czułym, współczującym sercem, które raduje się, gdy trwale usuwa wszelkie ślady naszego zła. Nie chce wyliczać twoich błędów, a w każdym razie pomoże ci nauczyć się czegoś również z twoich upadków. Ponieważ cię kocha. Postaraj się trwać przez chwilę w milczeniu, pozwalając się być przez Niego kochanym. Spróbuj uciszyć wszystkie głosy i krzyki wewnętrzne i pozostań przez chwilę w Jego objęciach miłości. Jest to miłość, „która nie przytłacza, miłość, która nie marginalizuje ani nie ucisza i nie milczy, miłość, która nie upokarza ani nie zniewala. Jest to miłość Pana, miłość codzienna, dyskretna i respektująca, miłość wolności i dla wolności, miłość, która leczy i uwzniośla. To miłość Pana, która wie więcej o powstawaniu niż upadkach, o pojednaniu niż zakazach, o dawaniu nowej szansy niż potępieniu, o przyszłości niż przeszłości”.

Kiedy ciebie o coś prosi lub kiedy zwyczajnie pozwala na te wyzwania, jakie stawia ci życie, to oczekuje, że uczynisz Mu miejsce, by pobudził cię do pójścia naprzód, by cię umotywował, by pomógł ci dojrzewać. Nie ma nic przeciw temu, abyś wyraził Mu swoje wątpliwości. Martwi Go, jeśli z Nim nie rozmawiasz, jeśli szczerze nie otwierasz się na dialog z Nim. Biblia opowiada, że Jakub walczył z Bogiem (por. Rdz 32, 25-31), ale to nie oddzieliło go od drogi Pana. W istocie to On sam nas zachęca: „Przyjdźcie więc, by pospierać się ze Mną” (Iz 1, 18). Jego miłość jest tak realna, tak prawdziwa, tak konkretna,

Vater, den du brauchst. Ich weiß nicht. Oder ich kann mit Sicherheit dir nur sagen, dass du dich völlig gefahrenfrei in die Arme deines himmlischen Vaters werfen kannst, des Gottes, der dir das Leben gegeben hat und der e dir in jedem Moment neu gibt. Er wird dich stark unterstützen und du wirst gleichzeitig spüren, dass er restlos deine Freiheit achtet. Für Ihn bist du wirklich wertvoll, bist nicht unbedeutend, bist für Ihn wichtig, denn du bist das Werk Seiner Hände. Darum schenkt er dir Aufmerksamkeit und gedenkt deiner mit Liebe. Du solltest dem „Gedenken Gottes“ vertrauen. Sein Gedenken ist keine „harte Scheibe“, die alle unsere Daten aufnimmt und speichert, Sein gedenken ist empfindsam, von Herzen mitfühlend, dass sich freut, wenn es alle Spuren des Bösen uns ausgelöscht hat. Er will nicht deine Fehler aufzählen, auf jeden Fall aber hilft er dir, auch etwas aus deinen Fehlern zu lernen. Denn er liebt dich. Versuche einen Moment in Schweigen zu verharren und erlaube dir dich durch Ihn geliebt zu fühlen. Versuche alle inneren Stimmen und Rufe zum Schweigen zu bringen und bleib einen Moment von seiner Liebe umgeben. Das ist die Liebe, „die nicht erdrückt, eine Liebe, die nicht marginalisiert und weder still ist noch schweigt, eine Liebe, die mich weder erniedrigt noch gefangen nimmt. Das ist die Liebe des Herrn, eine tägliche Liebe, diskret und respektvoll, eine Liebe der Freiheit und für die Freiheit, eine Liebe, die heilt und erhebt. Das ist die Liebe des Herrn, der mehr weiß über Erhebung als über Niedergang, mehr über Versöhnung als über Verbote, mehr über das gewähren von neuem Leben als über Verdammung, mehr über die Zukunft als über die Vergangenheit.“ Wenn er dich m etwas bittet oder gewöhnlich von dir

że oferuje nam relację pełną szczerego i owocnego dialogu. Zatem szukaj objęcia twego Ojca niebieskiego w kochającym obliczu Jego odważnych świadków na ziemi! (Adhortacja „Christus vivit” – „Chrystus żyje”, 2019; punkty 112 –113; 115-117)

Relief an der Tür der Garnisonkirche in Gniezno: „Redet untereinander von Psalmen und Lobsängen und geistlichen Liedern.“

(Kol. 3, 16)

Płaskorzeźba na drzwiach Kościoła Garnizonowego w Gnieźnie:

„Napominajcie samych siebie przez psalmy, hymny, piosenki pełne ducha” (Kol. 3, 16)

verlangt, was das Leben an Anforderungen an dich stellt, dann erwartet er, dass du ihm Raum gibst, denn er weckt dich auf, dass du vorwärts gehst, er motiviert dich und hilft dir zu reifen. Er hat nichts dagegen, wenn du Ihm deine Zweifel sagst. Es bekümmert ihn, wenn du mit Ihm nicht sprichst, wenn du dich nicht ehrlich dem Dialog mit Ihm öffnest. Die Bibel erzählt, dass Jakob mit Gott gerungen hat (vgl. Gen. 32, 25-31), aber das hat ihn nicht vom weg des Herrn abgebracht. Tatsächlich ist Er es, der uns ermuntert: „So kommt denn und lasst uns miteinander rechten“ (Jes. 1, 18). Seine Liebe ist real, ist ehrlich, ist konkret, dass er uns eine Beziehung voll eines aufrichtigen und fruchtbringenden Dialogs anbietet. Suche daher den dich umarmenden himmlischen Vater in Seinem liebenden Angesicht der ersten Zeugen auf der Erde! (Christus vivit, Christus lebt, 2019, Punkte 112-113; 115-117).

Dzieciństwo duchowe

Josemaría Escrivá de Balaguer (1902 – 1975) – pochodzący z Hiszpanii kapłan, założyciel „Opus Dei”, święty Kościoła katolickiego; fragment rozważań duchowych zawartych w książce „Droga”

852

Staraj się poznać „drogę dzieciństwa duchowego”, ale nie zmuszaj się do kroczenia nią. — Zdaj się na działanie Ducha świętego.

853

Droga dzieciństwa. — Całkowite zawierzenie. — Duchowe dzieciństwo. — To nie jest niedorzeczność, lecz konsekwentne i solidne życie chrześcijańskie.

854

W praktyce duchowego dzieciństwa to, co mówią i czynią „dzieci”, nigdy nie jest dziecinadą ani błahostką.

855

Dzieciństwo duchowe to nie duchowe prostactwo, ani bezradność. To droga wymagająca rozwagi i mężności, którą — ze względu na jej trudną prostotę — dusza może pójść i kroczyć tylko wtedy, gdy Bóg prowadzi ją za rękę.

Geistliche Kindschaft

Josemaría Escrivá de Balaguer (1902-1975), spanischer Priester, Gründer von „Opus Dei“, Heiliger der Katholischen Kirche. Ausschnitte aus seinen geistlichen Darlegungen in dem Buch „Der Weg“.

852

Bemühe dich, den „Weg der geistlichen Kindschaft“ kennenzulernen; aber „zwinge“ dich nicht, diesem Weg zu folgen. – Laß den Heiligen Geist wirken.

853

Weg der Kindschaft. – Sich überlassen. – Geistliches Kindsein. – Dies alles ist nicht läppisch, sondern starkes und festes christliches Leben.

854

Im geistlichen Leben der Kindschaft sind die Worte und Taten der „Kinder“ niemals Kindereien oder Albernheiten.

855

Die geistliche Kindschaft ist nicht frommes Getue noch „Rührseligkeit“: sie ist ein kluger und kraftvoller Weg, den die Seele wegen seiner schwierigen Leichtigkeit nur beginnen und weitergehen kann, wenn Gott sie an der Hand führt.

856

Dzieciństwo duchowe wymaga poddania rozumu, które jest trudniejsze niż poddanie woli. — Aby podporządkować sobie rozum, konieczne jest, obok łaski Bożej, stałe ćwiczenie woli, która potrafi sprzeciwić się umysłowi, podobnie jak sprzeciwia się ciału, raz drugi, zawsze. I w rezultacie rodzi się paradoks: ten, kto kroczy ową „małą drogą dzieciństwa”, chcąc stać się dzieckiem, musi uprzednio wzmocnić swoją wolę i stać się mężczyzną.

857

Być małym. — Najzuchwalszych czynów dokonują zawsze dzieci. — Komu przyjdzie do głowy poprosić o ... księżyc? — Kto aż tak nie zważa na niebezpieczeństwo woli Bożej, ogromną miłość do Jezusa, całą ludzką wiedzę, jaką tylko będzie w stanie ogarnąć ... a otrzymacie wizerunek apostołów, jakich niewątpliwie Bóg chce mieć w dzisiejszych czasach.

858

Bądź dzieckiem. — Jeszcze większym dzieckiem. — Ale nie zatrzymuj się na etapie niedorostka. Czy widziałeś coś śmieszniejszego od dzieciaka udającego mężczyznę lub od zdziecinniałego mężczyzny? Dzieckiem — wobec Boga. I właśnie dlatego we wszystkim innym musisz być prawdziwie mężczyzną. — Ach, i jeszcze jedno ... Pozbądź się tych nawyków maminsynka!

856

Die geistliche Kindschaft fordert die Unterwerfung des Verstandes. Das ist schwerer als die Unterwerfung des Willens. – Um den Verstand zu unterwerfen, bedarf es neben der Gnade Gottes einer beständigen Schulung des Willens, der nein sagt, so wie er dem Fleische nein sagt einmal und noch einmal und dauernd. Man kommt zu dem paradoxen Schluß, daß, wer dem „kleinen Weg der Kindschaft“ folgt, seinen Willen stärken und vermännlichen muß, um Kind zu werden.

857

Klein sein: die großen Kühnheiten werden immer von Kindern vollbracht. – Wer bittet um ... den Mond? – Wer nimmt alle Gefahren auf sich, um seine Wünsche erfüllt zu sehen? Denkt euch so ein Kind mit viel Gnade Gottes, mit dem Wunsch, Seinen Willen zu erfüllen, voller Liebe zu Jesus, mit allem menschlichen Wissen, das es in sich aufzunehmen vermag ..., dann habt ihr das Bild des Apostels von heute wie Gott ihn zweifellos will.

858

Sei Kind. – Noch mehr Kind. – Aber komme mir nicht in die „Pubertätsjahre“: kannst du dir etwas Lächerlicheres vorstellen als einen Jüngling, der den Mann spielen will, oder einen Mann mit kindischem Gehabe? Vor Gott ein Kind. Und deshalb durch und durch Mann in allem übrigen. – Noch etwas: gib diese Angewohnheiten eines Schoßhündchens auf.

859

Niekiedy mamy ochotę na dziecinne szaleństwo. — W oczach Bożych są to prawdziwe cuderki i dopóki nie wkradnie się w nie rutyna, czynki te będą niewątpliwie owocne, jak owocna jest zawsze Miłość.

861

Dziecko, roznieć w sobie pragnienie zadośćuczynienia za wszystkie okropności popełnione w dorosłym życiu.

863

Kiedy będziesz naprawdę dzieckiem, staniesz się wszechmocny.

864

Jako dzieci nie będziecie mieć trosk: dzieci natychmiast zapominają o przykrościach i powracają do swoich zabaw. — Dlatego też, gdy zawierzycie całkowicie Bogu, pozbędziecie się wszelkich zmartwień, ponieważ znajdziecie odpoczynek w Ojcu.

865

Dziecko, ofiaruj Mu codziennie nawet ... swoje słabości.

870

Nie chcesz być dorosły. — Bądź dzieckiem, zawsze dzieckiem, choćbyś był bardzo stary. — Kiedy dziecko potyka się i przewraca, nikogo to nie dziwi ... ojciec natychmiast śpieszy, aby je podnieść. Kiedy potyka się i przewraca człowiek dorosły, w

859

Manchmal sind wir aufgelegt, kleine Kindereien zu begehen. - Das sind kleine Wunderwerke in den Augen Gottes. Sie sind fruchtbar, solange sich keine Routine einschleicht; denn die Liebe ist immer fruchtbar.

861

Kind, schüre in dir den Wunsch, für die Ungeheuerlichkeiten deines Erwachsenseins Sühne zu leisten.

863

Wenn du wirklich ein Kind bist, bist du allmächtig.

864

Als Kinder habt ihr keinen Kummer. Kinder vergessen im Nu die unangenehmen Dinge und wenden sich wieder ihren gewohnten Spielen zu. – Deshalb braucht ihr euch um nichts zu sorgen, wenn ihr euch Ihm überlassen habt; denn ihr ruht im Vater.

865

Kind, opfere Ihm jeden Tag ... sogar deine Schwächen.

870

Suche nicht, ein Erwachsener zu sein. – Kind, immer Kind, auch wenn du vor Alter umfällst. Wenn ein Kind stolpert und hinfällt, so wundert das niemanden ...: sein Vater wird sich beeilen, es wieder aufzuheben.

pierwszej chwili skłonni jesteśmy do śmiechu. — Niekiedy, gdy minie pierwsze wrażenie, rozbawienie ustępuje litości. — Ale dorosły musi podnieść się sam. Twoje codzienne smutne doświadczenia pełne są potknięć i upadków. Cóż by się z tobą stało, gdybyś za każdym razem nie był bardziej dzieckiem? Nie usiłuj być dorosłym. — Bądź dzieckiem, a gdy się potkniesz, podniesie cię dłoń twojego Ojca, Boga.

872

Nie zapominaj, że Pan znajduje szczególne upodobanie w dzieciach i w tych, którzy się stają podobni do dzieci.

884

Jesteś pełen nędzy. — Z każdym dniem widzisz to coraz jaśniej. — Niech ona cię nie przeraża. — On dobrze wie, że nie możesz wydać lepszych owoców. Twoje mimowolne upadki — upadki dziecka — sprawiają, iż twój Ojciec, Bóg, troszczy się o ciebie bardziej i że Matka twoja, Maryja, nie wypuszcza cię ze swej czulej ręki; korzystaj więc z tego i gdy Pan codziennie podnosi cię z ziemi, obejmuj Go z całej siły i złóż swoją nędzną głowę na Jego otwartej piersi, aby w końcu bicie Jego najmiłosierdnieszego Serca doprowadziło cię do szaleństwa.

Fällt aber ein Erwachsener, so ist die erste Regung das Lachen. – Manchmal, wenn dieser erste Impuls vorüber ist, macht das Lachen dem Mitleid Platz. – Aber Erwachsene müssen selber aufstehen.

Deine traurige Erfahrung jeden Tages ist voller Straucheln und Stürzen. Was sollte aus dir werden, wenn du nicht jedesmal mehr Kind wärest?

Suche nicht, ein Erwachsener zu sein. – Sei Kind, damit dich die Hand deines Vaters Gott aufhebt, wenn du strauchelst

872

Denke immer daran, daß der Herr eine Vorliebe für Kinder hat und für solche, die werden wie Kinder.

884

Du bist voller Erbärmlichkeiten. – Jeden Tag siehst du sie deutlicher. – Aber sie sollen dich nicht erschrecken. – Er weiß gut, daß du nicht mehr Frucht bringen kannst.

Dein unfreiwilliges Hinfallen – das Hinfallen eines Kindes – bewirkt, daß dein Vater Gott nur noch mehr auf dich acht gibt und daß deine Mutter Maria dich nicht von der liebenden Hand läßt. Nütze das aus, und wenn der Herr dich Tag für Tag vom Boden aufhebt, dann umarme Ihn mit aller Kraft und lehn deinen armseligen Kopf an seine geöffnete Brust, damit die Schläge seines liebenden Herzens dich am Ende verrückt machen.

886

Gdy dusza dziecięca zwraca się do Pana z prośbą o darowanie win, może mieć pewność, że wkrótce zostanie ona spełniona. Jezus usunie z tej duszy wszystek brud minionych słabości, który ciągnie się za nią, zabierze zbędne obciążenie, resztki wszelkich nieczystości, które przywiązują ją do ziemi; wyrzuci z serca tego dziecka cały ziemski balast, aby wzniosło się ku Majestatowi Boga i stopiło się w żywym płomieniu Miłości, którym jest On.

894

Czy widziałeś kiedyś, w jaki sposób dzieci okazują swoją wdzięczność? — Naśladuj je i tak jak one wołaj do Jezusa, dziękując za to, co pomyślne i co niepomyślne: „Jaki jesteś dobry! Jaki dobry!”. Słowa te, wypowiedziane prosto z serca, są drogą dziecięctwa, która zaprowadzi cię do pokoju, z umiarem i rozważą w śmiechu i płaczu, a bez umiaru i rozwagi w Miłości.

886

Wenn die Seele eines Kindes dem Herrn ihre Wünsche nach Vergebung vorträgt, soll sie sicher sein, daß diese Wünsche bald in Erfüllung gehen werden: Jesus wird aus der Seele den unreinen Niederschlag entfernen, den sie durch ihre vergangenen Erbärmlichkeiten mit sich herumschleppt. Er wird die toten Gewichte, die von all den Unreinheiten geblieben sind und die Seele am Boden festhalten, wegnehmen. Er wird das Kind von dem irdischen Ballast in seinem Herzen befreien, damit es aufsteigen kann bis zur Majestät Gottes, um in dem lebendigen Brand der Liebe aufzugehen, der Er ist.

894

Hast du auf die Dankbarkeit von Kindern geachtet? - Ahme sie nach und sage wie sie zu Jesus für Angenehmes und Unangenehmes: „Wie gut Du bist! Wie gut! ...“ Dieser Satz ist, tief empfunden, Weg der Kindschaft, der einen Frieden in sich birgt, meßbar und wägbar in Lachen und Weinen, unmeßbar und unwägbar in der Liebe.

Mała droga (fragmenty)

Teresa Martin, Teresa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza (zwana też: Teresa z Lisieux, Mała Tereska, 1873-1897), francuska karmelitanka, mistyczka, święta kościoła katolickiego; fragmenty dziennika: „Dzieje duszy”, w którym opisuje swoje dojrzewanie do odkrycia Boga jako Ojca, tworząc nowy sposób przeżywania duchowości chrześcijańskiej – „małą drogę”

(...) Zrozumiałam, że moja chwała nie ukaże się oczom śmiertelnym, że ona polegać będzie na tym, by stać się wielką Świętą!!! ... To pragnienie mogło wydawać się zuchwałym, jeśli się weźmie pod uwagę, jak byłam słaba i niedoskonała i jak jestem nią jeszcze dziś, po siedmiu (4) latach spędzonych w zakonie. Mimo to czuję zawsze tę samą zuchwałą ufność, że stanę się wielką Świętą, ponieważ nie posiadając żadnych zasług, nie liczę na nie, ale ufam Temu, który jest Samą Mocą i Świętością. Zadowolając się moimi słabymi wysiłkami, On sam podniesie mnie aż do Siebie i okrywszy swymi nieskończonymi zasługami uczyni Świętą.

(...) Kiedy porównuję się ze świętymi, stwierdzam nieustannie, że między nami ta sama różnica, jak między niebotyczną górą a zagubionym ziarnkiem piasku, deptanym stopami przechodniów. Lecz zamiast zniechęcać się, mówię sobie: Dobry Bóg nie dawałby mi pragnień nierealnych, więc pomimo że jestem tak mała, mogę dążyć do świętości. Niepodobna mi stać się wielką, powinnam więc znosić się taką, jaka jestem,

ze wszystkimi swymi niedoskonałościami; chcę jednak zna-

Der kleine Weg (Ausschnitte)

Teresa von Lisieux, Ordensname: „Theresia vom Kinde Jesus und vom heiligen Antlitz“, Karmelitin, Mystikerin, 1873-1897, am 17. Mai 1925 von Papst Pius XI. heiliggesprochen. Ausschnitte aus ihrem Tagebuch: „Geschichte einer Seele (L'histoire d' une âme)“, in dem sie ihr geistliches Reifen dahin beschreibt, Gott als ihren Vater zu erkennen und damit eine neue Spiritualität eröffnet: „Der kleine Weg“.

... Ich habe verstanden, dass meine Ehre sich nicht meinen sterblichen Augen zeigen wird, dass sie darauf beruhen wird, eine große Heilige zu werden! ... Solches Begehren mag unverschämte erscheinen, wenn man in Betracht zieht, wie ich schwach und unvollkommen war und wie ich das noch heute nach sieben (4) Jahren im Kloster bin. Trotzdem spüre ich immer dieses unverschämte Vertrauen darauf, dass ich eine große Heilige werde, gerade weil ich keinerlei Verdienste vorweisen und auch nicht darauf zählen kann; ich vertraue Dem, der allein die Kraft und heilig ist. Ich begnüge mich meiner kleinen Mühen und Er erhebt mich zu sich, bedeckt mich mit seinen unermesslichen Verdiensten und macht mich zu einer Heiligen.

... Wenn ich mich mit Heiligen vergleiche, stelle ich immer fest, dass zwischen uns derselbe Unterschied ist wie zwischen einem himmelhohen Berg und einem verlorenen Sandkorn, das mit Füßen getreten wird. Um jedoch nicht mutlos zu werden, sage ich mir: Der gute Gott hat mir bestimmt kein unrealles Begehren gegeben, also kann ich trotz dem, das ich

leżć sposób dostania się do Nieba, jakąś małą drogę, bardzo prostą i bardzo krótką, małą drogę zupełnie nową. Żyjemy w wieku wynalazków, nie ma już potrzeby wchodzić na górę po stopniach schodów; u ludzi bogatych z powodzeniem zastępuje je winda. Otóż i a chciałabym znaleźć taką windę, która by mnie uniosła aż do Jezusa, bo jestem zbyt mała, by wstępować po stromych stopniach doskonałości.

(...) winnam wspomnieć o rekolekcjach (...); nie przyniosły mi one żadnej pociechy; oschłość zupełna, prawie opuszczenie, były moim udziałem. Jezus – jak zwykle – spał w swojej małej łódeczce. Ach! Wiem doskonale, jak rzadko dusze dopuszczają do tego, by mógł w nich zasnąć spokojnie. Jezus jest tak zmęczony nieustannym dawaniem i pogonią za duszami, że chętnie korzysta ze spoczynku, jaki Mu ofiarowuję. (...) Doprawdy, jakże daleko mi do świętości; już to jedno jest wystarczającym tego dowodem; zamiast cieszyć się z mojej oschłości, winnam trapić się, że zasypiam (od 7 lat) podczas modlitwy i dziękczynienia – ale się nie smucę! ... Sądzę, że małe dzieci podobają się swoim rodzicom zarówno wtedy, kiedy śpią, jak i kiedy nie śpią; myślę też, że lekarze, chcąc zrobić operację, usypiają swoich chorych, i że „Pan widzi naszą słabość i wie, i żeśmy proch”.

Jak zrealizować pragnienia mojej biednej małej duszy? (...) Miłość dała mi klucz do mego powołania. Zrozumiałam, że skoro Kościół jest ciałem złożonym z różnych członków, to nie brak mu najbardziej niezbędnego, najszlachetniejszego ze wszystkich. Zrozumiałam, że Kościół posiada Serce i że to Ser-

schwach bin, zur Heiligkeit streben. Da es unwahrscheinlich ist, dass ich groß werde, werde ich mich so ertragen, wie ich bin, mit allen meinen Unzulänglichkeiten; jedoch möchte ich einen Weg finden, um in den Himmel zu kommen, einen kleinen Weg, ganz einfach und sehr kurz, einen kleinen und völlig neuen Weg. Wir leben im Zeitalter der Erfindungen, man muss nicht mehr einen Berg über viele Treppenstufen erklimmen; reiche, erfolgreiche Leute nehmen den Aufzug. Ich möchte so einen Aufzug finden, der mich zu Jesus führt, denn ich bin zu klein, um die steilen Stufen zur Vollkommenheit zu bewältigen.

... Ich sollte mich an die Einkehrstunden erinnern; ... sie haben mir keinerlei Trost bereitet; völlig ohne Gefühl und fast verlassen habe ich teilgenommen. Jesus aber hat wie gewöhnlich in seinem Bettchen geschlafen. Ach! Ich weiß sehr gut, dass die Seelen selten zulassen, dass er ruhig in ihnen schlafen kann. Jesus ist so müde nach all' der Selbsthingabe und dem Suchen nach den Seelen, dass er gerne einen Ruheplatz nutzt, wie ich Ihm gewährt habe. ... Wirklich, wie weit entfernt bin ich von Heiligkeit und dafür gibt es einen tatsächlichen Beweis; anstatt meiner Fühllosigkeit mich zu freuen, sollte mich plagen, dass ich (seit sieben Jahren) während des Gebets und des Danks immer einschlafe, aber ich werde darüber nicht traurig! ... Ich denke, dass kleine Kinder ihren Eltern auch dann gefallen, wenn sie schlafen, wie auch wenn sie nicht schlafen; ich denke auch, dass Ärzte, die eine Operation vor sich haben, zuerst ihre Patienten in Schlaf versetzen, und dass „der Herr unsere Schwäche sieht und weiß, dass wir Staub sind“.

ce PŁONIE MIŁOŚCIĄ, że jedynie Miłość pobudza członki Kościoła do działania i gdyby przypadkiem zabrakło Miłości, Apostołowie przestaliby głosić Ewangelię, Męczennicy nie chcieliby przelewać krwi swojej ... Zrozumiałam, że MIŁOŚĆ ZAMYKA W SOBIE WSZYSTKIE POWOŁANIA, ZE MIŁOŚĆ JEST WSZYSTKIM, OBEJMUJE WSZYSTKIE CZASY I WSZYSTKIE MIEJSCA ... JEDNYM SŁOWEM – JEST WIECZNA! ... Zatem, uniesiona szalem radości, zawołałam: O Jezu, Miłości moja ...

nareszcie znalazłam moje powołanie, MOIM POWOŁANIEM JEST MIŁOŚĆ! ... Tak, znalazłam swoje miejsce w Kościele, a to miejsce, mój Boże, Ty sam mi ofiarowałeś ... W Sercu Kościoła, mojej Matki, będę Miłością ... w ten sposób będę wszystkim i moje marzenie zostanie spełnione!!! ...

Jakże więc wielka jest potęga Modlitwy! Można by rzec, że to królowa, która ma w każdej chwili wolny przystęp do króla i może otrzymać wszystko, o co prosi. Aby zostać wysłuchanym, nie trzeba koniecznie odczytywać z książki pięknej formułki, ułożonej na daną okoliczność; (...) Nie zdołam odmawiać wszystkich, a nie wiedząc, którą z nich wybrać, postępuję jak dzieci nie umiejące czytać: mówię Panu Bogu po prostu, co chcę Mu powiedzieć, nie siląc się na piękne zdania, a On mnie zawsze zrozumie ... Dla mnie

modlitwa jest wzniesieniem serca, prostym wejrzeniem ku Niebu, okrzykiem wdzięczności i miłości zarówno w cierpieniu jak i w radości; na koniec jest to coś wielkiego, nadprzyrodzonego, co rozszerza mą duszę i jednoczy mnie z Jezusem.

Czuję, że moje posłannictwo rozpocznie się, posłannictwo

... Wie kann ich das Begehren meiner armen kleinen Seele stillen? ... Die Liebe gab mir den Schlüssel zu meiner Berufung. Ich habe verstanden, dass, solange die Kirche ein aus verschiedenen Gliedern zusammengesetzter Körper ist, fehlt es ihr überhaupt nicht am Allernotwendigsten, am Allervornehmsten vor allem. Ich habe verstanden, dass die Kirche das Herz besitzt und dieses Herz LIEBE GEBIERT, dass allein die Liebe die Glieder der Kirche aufweckt, um zu wirken, und wenn es auf einmal an der Liebe mangeln sollte und die Apostel aufhören sollten das Evangelium zu verkünden, die Märtyrer nicht mehr ihr Blut verströmen lassen wollten ... Ich habe verstanden, dass die LIEBE IN SICH ALLE BERUFUNGEN ENTHÄLT, DASS DIE LIEBE ALLES IST; ALLE ZEITEN UMFASST UND ALLE ORTE ... MIT EINEM WORT: SIE IST EWIG! ... Dagegen habe ich, emporgerissen durch eine wahnsinnige Freude, gerufen: Jesus, meine Liebe ... endlich habe ich meine Berufung gefunden, MEINE BERUFUNG IST LIEBE! ... Ja, ich habe meinen Platz in der Kirche gefunden, und diesen Platz, mein Gott, hast Du mir selbst gegeben ... Im Herzen der Kirche, meiner Mutter, werde ich Liebe sein ... so werde ich alles sein und meine Träume werden erfüllt!!! ...

Wie groß ist doch die Macht der Liebe! Man kann sagen, sie ist eine Königin und hat zu jeder Zeit freien Zugang zum König und wird alles bekommen, worum sie bittet. Um erhört zu werden, braucht sie sich keine schönen Formulierungen aus poetischen Büchern für jedwedes Anliegen zurechtzulegen; ... Ich bin nicht in der Lage für alles die richtigen Worte zu finden und weiß nicht, welche ich wählen soll und gehe vor wie Kinder, die nicht lesen können und sage Gott einfach das, was

wszczepiania w dusze miłości Boga, takiej miłości, jaką ja Go miłuję ... nauczania ludzi małej drogi (...) Nie, nie spocznę, do końca świata, dopóki będą dusze, które trzeba zbawić (...) drogi dziecięstwa duchowego, czyli drogi ufności i zupełnego zawierzenia Bogu. Chcę wskazywać duszom małe środki, którymi posługiwałam się tak skutecznie; mówić im będę, że tu na ziemi jedno tylko czynić należy: rzucać pod stopy Jezusa kwiaty małych ofiar, ujmować Go pieszczotami! (...) W mojej małej drodze są tylko rzeczy bardzo zwyczajne ...

Kocham wszystko, co mi Bóg daje.

ich ihm sagen will und mühe mich nicht um wohlfeile Formulierungen, denn Er versteht mich immer ... Gebet ist für mich das Herz zu erheben, der einfache Blick in den Himmel, ein Ausruf der Dankbarkeit und Liebe ebenso im Leid wie in der Freude; am Ende ist da etwas Großes, Übernatürliches, was meine Seele weitet und mich mit Jesus vereint.

Ich spüre, wie meine Berufung beginnt und sie mich einpflanzt in die Seele der Liebe Gottes, jener Liebe, mit der ich Ihn liebe ... und die Menschen den kleinen Weg zu lehren ... Nein, ich ruhe nicht, bis zum Ende der Welt nicht, solange es Seelen gibt, die erlöst werden müssen ... die Wege der geistlichen Kindschaft zu weisen, also die Wege des Vertrauens und Gott sich vollständig anzuvertrauen. Ich möchte den Seelen die kleinen Mittel zeigen, derer ich mich so wirkungsvoll bedient habe; ich werde ihnen sagen, dass hier auf der Erde nur eines zu tun ist: die Blüten kleiner Opfer Jesus zu Füßen werfen und Ihn zu liebosen! ... Auf meinem kleinen Weg sind alles nur sehr gewöhnliche Dinge ...

Ich liebe alles, was Gott mir gibt.

Dekalog odnowionych przez Ducha Świętego

Agata Skotnicka, teolog, sekretarz Polsko – Niemieckiej Pielgrzymki Ekumenicznej; medytacje nad Dekalogiem

To był początek WIELKIEJ przemiany ... 2 czerwca 1979 roku Papież pochodzący z Polski, Jan Paweł II pierwszy raz od czasu objęcia urzędu głowy Kościoła rzymskokatolickiego odwiedził swoją Ojczyznę. Wówczas w Warszawie wypowiedział słowa, które Polacy zniewoleni i wyniszczeni ideologią komunistyczną, potraktowali jak prococtwo dające im siłę do walki o wolność: „Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój! I odnowi oblicze ziemi! ... Tej ziemi!”

Dzisiaj, po czterdziestu latach od tamtych wydarzeń uświadamiamy sobie, że Polska, a także Europa i cały świat, tak często gnębiony grzechem przemocy, nienawiści, wyzysku, czy kłamstwa, nie będzie miejscem dobrym do istnienia, jeśli nie otworzymy wszystkich zakamarków naszego życia społecznego, rodzinnego, kościelnego ... na odnawiające działanie Ducha Świętego: „Albowiem wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi. Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli, by się znowu pogрузić w bojaźni, ale otrzymaliście Ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: „Abba, Ojcze!” Sam Duch wspiera swym świadectwem naszego ducha, że jesteśmy dziećmi Bożymi. Jeżeli zaś jesteśmy dziećmi, to i dziedzicami: dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa ...” (Rz, 8, 14-17).

Dekalog der Erneueren durch den Heiligen Geist

Dr. Agata Skotnicka, Theologin, Sekretärin des Deutsch-Polnischen Ökumenischen Pilgerwegs, Meditation über die Zehn Gebote

Das war der Beginn großer Veränderungen ... Am 2. Juni 1979 besuchte Johannes Paul II., der aus Polen stammende Papst zum ersten Mal seit seinem Amtsantritt als Oberhaupt der Römisch-Katholischen Kirche sein Vaterland. Damals hat er in Warschau diese Worte ausgesprochen, die die unfreien und von der kommunistischen Ideologie beschädigten Polen wie eine Prophezeiung hörten, die ihnen Kraft gab für den Kampf um die Freiheit: „Dein Geist komme herab! Dein Geist komme herab! Und erneuere die Erde! ... Diese Erde!“

Nach nunmehr vierzig Jahren seit dieser Zeit werde wir uns heute bewusst, dass Polen, wie auch Europa und die ganze Welt, die so oft von der Sünde der Gewalt, Hass, Ausbeutung und Lüge heimgesucht wird, kein guter Lebensort sein wird, wenn wir nicht alle Zellen unseres gesellschaftlichen, Familien- und kirchlichen Lebens öffnen für das erneuernde Wirken des Heiligen Geistes: „Denn welche der Geist Gottes treibt, die sind Gottes Kinder. Denn ihr habt nicht einen Geist der Knechtschaft empfangen, dass ihr euch abermals fürchten müsstet; sondern ihr habt einen Geist der Kindschaft empfangen, durch den wir rufen: Abba, lieber Vater! Der Geist selbst gibt Zeugnis unserm Geist, dass wir Gottes Kinder sind. Sind

Bóg, który od chwili chrztu pozwala nazywać siebie Ojcem, może uczynić w nas samych i w otaczającej nas rzeczywistości „wszystko nowe” (por. Ap 21, 5). Dlatego nieustannie uczy nas spraw najbardziej podstawowych, abyśmy budowali ją na fundamencie Dekalogu i dzieli się swoim pragnieniem przeprowadzania nas ze śmierci do życia: DUCHA MOJEGO CHCĘ TCHNAĆ W WAS I SPRAWIĆ, BYŚCIE ŻYLI WEDŁUG MYCH NAKAZÓW I PRZESTRZEGALI PRZYKAZAŃ, I WEDŁUG NICH POSTĘPOWALI (Ez 36, 27).

I.Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE MA INNYCH BOGÓW. Dlatego:

- traktuje Boga jak Kogoś bliskiego i pragnie Jego obecności w swoim życiu
- szuka czasu na codzienną modlitwę, częstą adorację Najświętszego Sakramentu oraz pogłębianie życia duchowego
- spełnia nakazy swojej wiary „bez zmiękczenia”, przyjmując całą Ewangelię z jej konsekwencjami
- podejmuje praktyki religijne, by podobać się Bogu, a nie ludziom
- swoją modlitwę zaczyna od dziękowania Bogu i wielbienia Go za doświadczane dobro.

wir aber Kinder, so sind wir auch Erben, nämlich Gottes Eben und Miterben Christi ...“ (Röm. 8, 14-17).

Gott, der seit unserer Taufe uns erlaubt ihn Vater zu nennen, kann in uns selbst und in der uns umgebenden Wirklichkeit „alles neu“ (vgl. Offb. Joh. 21, 5) machen. Daher lehrt er uns unaufhörlich ganz grundsätzliche Dinge, die wir auf dem Fundament des Dekalogs erbauen und begehren sollen, dass sie uns vom Tod zum Leben führen: „Ich will meinen Geist in euch geben und will solche Leute aus euch machen, die in meinen Geboten wandeln und meine Rechte halten und danach tun“ (Hes. 36, 27).

I. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, hat keine anderen Götter. Darum:

- behandelt er Gott wie jemand ganz Nahes und begehrt Seine Gegenwart in seinem Leben
- sucht er Zeit für das tägliche Gebet, oft auch für die Anbetung des Heiligsten Sakraments und für die Vertiefung seines geistlichen Lebens
- erfüllt er die Anforderungen seines Glaubens ohne „aufzuweichen“ und nimmt das ganze Evangelium mit seinen Konsequenzen an
- praktiziert er seine Religion, um Gott und nicht den Menschen zu gefallen
- beginnt er sein Gebet mit Danksagung und Verherrlichung Gottes für alle erwiesene Güte.

II. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE WYPOWIADA IMIENIA BOGA

SWEGO NADAREMNO. Dlatego:

- żyje tak, by inni patrząc na jego uczynki i słuchając jego słów, chwalili Boga
- brzydzi się wykorzystywaniem Boga lub wartości chrześcijańskich do uderzania w swoich przeciwników, ugrywania interesów albo udowodniania racji
- pyta się Boga o Jego wolę, zamiast zmuszać Go do realizacji własnych wizji
- unika straszenia innych Bogiem
- przyzywa jak najczęściej Boga, aby wypraszać dla innych Jego błogosławieństwo.

III. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, PAMIĘTA, ABY ŚWIĘCIĆ ŚWIĘTE DNI. Dlatego:

- uczestniczy w niedzielnej Mszy Świętej z wiary w zmartwychwstanie Chrystusa, a nie dlatego, że tak wypada
- dba o czas na odpoczynek i rozwijanie pasji
- pielęgnuje relacje ze swoimi bliskimi oraz przyjaciółmi
- nie pozwala paraliżować się lękiem o swoją przyszłość lub potrzeby materialne
- szuka chwil samotności, by wejść w głąb siebie.

II. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, wird den Namen Gottes nicht unnütz führen. Darum:

- lebt er so, dass andere Gott loben, wenn sie seine Taten sehen und seine Worte hören
- schämt er sich, wenn Gott oder christliche Werte ausgenutzt werden, um seine Gegner zu treffen, Geschäfte anzubahnen oder sein Recht zu behaupten
- fragt er nach Gottes Willen, anstatt ihn für seine eigenen Pläne zu missbrauchen
- vermeidet er es anderen mit Gott zu drohen
- ruft Gott so oft es geht an, um für andere Seinen Segen zu erbitten.

III. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, gedenkt daran den Feiertag zu heiligen. Darum:

- besucht er die/den Sonntagsmesse/gottesdienst seines Glaubens an den auferstandenen Christus und nicht deswegen, weil es sich so gehört
- achtet er auf seine Ruhezeit und die Entfaltung seiner Leidenschaften
- pflegt er die Beziehungen zu seinen Nächsten und seine Freunde
- gibt er möglichen Ängsten vor der Zukunft oder seinen materiellen Bedürfnissen keinen Raum
- sucht er Zeiten der Einsamkeit, um ganz bei sich selbst zu sein.

IV. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, CZCI SWEGO OJCA I SVOJĄ MATKĘ. Dlatego:

- uznaje własne korzenie, pielęgnując w sobie wdzięczność za dar życia
- potrafi uczyć się od mądrzejszych i bardziej doświadczonych życiem od siebie
- jest wrażliwy na potrzeby oraz pragnienia innych
- unika rozpamiętywania zranień a także znosi ciężar związany z brakami najbliższych
- pragnie dialogu, aby rozwiązywać problemy i zażegnawać konflikty.

V. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE ZABIJA. Dlatego:

- po grzechu ciężkim idzie jak najszybciej do spowiedzi, aby chodzić w łasce uświęcającej
- słowa, które wypowiada, dają innym życie
- myśli o sobie pozytywnie, aby do głosu nie doszły kompleksy
- unika popadania w przesadny perfekcjonizm wobec siebie i innych
- poprzez swoje wybory i postawy społeczne opowiada się za cywilizacją życia, a nie śmierci.

VI. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE CUDZOŁOŻY. Dlatego:

- jest wrażliwy na tych wokół siebie, którzy cierpią z braku miłości

IV. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, ehrt seinen Vater und seine Mutter. Darum:

- erkennt er seine Wurzeln an und ist dankbar für die Gabe seines Lebens
- versteht er für sein Leben von denen zu lernen, die klüger und erfahrener sind als er
- ist er empfindlich für die Bedürfnisse und das Begehren anderer
- meidet er das Aufwühlen alter Wunden und trägt die Last, die die Nächsten mit ihren Mängeln erzeugen
- sucht er den Dialog, um Probleme zu lösen und Konflikte zu beenden.

V. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, tötet nicht. Darum:

- nach einer schweren Sünde geht er sofort zur Beichte, um in geheiligter Gnade zu gehen
- die Worte, die er spricht, werden anderen Kraft zum Leben geben
- denkt positiv übe sich, damit in seiner Stimme keine Komplexe hörbar werden
- meidet er es, vor sich und anderen in einen übertriebenen Perfektionismus zu fallen
- durch seine Tätigkeit in der Gesellschaft tritt er für die Zivilisierung des Lebens ein, nicht für die des Todes.

VI. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, begeht keinen Ehebruch. Darum:

- ist er aufmerksam auf diejenigen, die ihn umgeben, die an Liebesmangel leiden

- zaprasza Chrystusa do swojej małżeńskiej bądź przyjacielskiej relacji
- obca jest mu postawa, w której wykorzystuje się w jakikolwiek sposób drugą osobę do własnych celów
- dba o pogłębianie małżeńskiej jedności i uczciwości
- reaguje na przejawy rozwiązłości.

VII. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE KRADNIE. Dlatego:

- pyta Boga, jak wykorzystać umiejętności oraz talenty, które posiada zgodnie z Jego wolą
- uczciwie i sumiennie wywiązuje się z codziennych obowiązków
- troszczy się o dobre imię każdej osoby
- działa na korzyść bliźniego
- szanuje czas innych.

VIII. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE MÓWI FAŁSZYWEGO ŚWIADECTWA. Dlatego:

- jest godny zaufania z powodu swojej dyskrecji
- mówi innym to, co myśli, a nie to, co chcieliby usłyszeć
- dotrzymuje danego słowa i nie składa obietnic bez pokrycia
- unika pochlebstw, które mogłyby utwierdzić drugą osobę w złości lub wadach
- nastawia pozytywnie siebie i innych wobec drugiego człowieka.

- lädt er Christus in seine eheliche oder freundschaftliche Bindung ein
- ist es ihm fremd, jemanden anderes für eigene Zwecke zu missbrauchen
- achtet er auf die Vertiefung der ehelichen Beziehung und ihre Aufrichtigkeit
- reagiert er auf Anzeichen des Auseinanderlebens

VII. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, der stiehlt nicht. Darum:

- fragt er Gott, wie er seine Fähigkeiten und Talente nutzen kann, die er durch Seinen Willen hat
- erledigt er seine täglichen Pflichten ehrlich und gewissenhaft
- sorgt er sich um einen guten Ruf jeder Person
- wirkt er zum Wohle seines Nächsten
- achtet er die Zeit anderer

VIII. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, der redet kein falsches Zeugnis wider seinen Nächsten. Darum:

- ist er vertrauenswürdig auf Grund seiner Diskretion
- sagt er anderen das, was er denkt, und nicht das, was sie hören wollen
- hält er das gegebene Wort und gibt keine leeren Versprechen
- meidet er Schmeicheleien, die über andere Schlechtes oder Fehlerhaftes aussagen
- redet er über sich und andere gut gegenüber anderen

IX. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE PORZĄDA CZŁOWIEKA. Dlatego:

- chętnie dzieli się z innymi swoimi bliskimi lub przyjaciółmi, ponieważ nie są jego własnością
- daje poczucie bezpieczeństwa, unikając zachowań, o których wie, że mogą zadać cierpienie
- nie musi udawać kogoś, kim nie jest, by zdobyć czyjąś akceptację, bądź uznanie
- wchodzi w relacje, by dawać siebie, a nie jedynie dlatego, że kogoś potrzebuje
- unika narzucania innym swojego sposobu bycia, myślenia, czy odczuwania.

X. Ten, kto jest ODNOWIONY przez Ducha Świętego, NIE PORZĄDA RZECZY. Dlatego:

- cieszy się, gdy drugiemu powodzi się co najmniej tak samo dobrze, jak jemu
- obce jest mu ciągłe narzekanie i wieczne niezadowolenie ze swojego życia
- nie musi mieć tego, co inni i być jak inni, by czuć się szczęśliwym
- lepszych lub zdolniejszych od siebie traktuje jak szansę na rozwój, a nie konkurencję
- szczerze dzieli się tym, co ma najlepszego.

IX. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, der begehrt nicht anderer Menschen. Darum:

- teilt er gerne mit seinen nächsten Angehörigen oder Freunden, denn sie gehören ihm nicht
- gibt er ein Gefühl der Sicherheit und meidet ein Verhalten, von dem er weiß, dass es Schmerzen verursachen kann
- muss er sich nicht als jemanden darstellen, der er nicht ist, nur um akzeptiert zu werden oder Aberkennung zu finden
- geht er Beziehungen ein, um sich selbst zu geben, und nicht deswegen, weil er jemanden braucht
- meidet er anderen seinen Lebensstil aufzunötigen, seine Art zu denken oder zu empfinden

X. Wer durch den Heiligen Geist erneuert ist, der begehrt nicht anderer Sachen. Darum:

- freut er sich, wenn es einem anderen mindestens genauso gut geht wie ihm
- ist es ihm fremd immer nur zu stöhnen und dauernd unzufrieden mit seinem Leben zu sein
- muss er nicht das haben, was andere haben oder so sein wie andere, um glücklich zu sein
- diejenigen, die besser oder fähiger sind als er, betrachtet er als eine Chance sich zu entwickeln und nicht als Konkurrenz
- teilt er ehrlich das, was das Beste ist.

Nie przerywaj mi, modłę się! „Ojcie nasz, któryś jest w niebie”.

Według pomysłu Clyde Lee Herring

Tak?

Nie przerywaj mi, modłę się!

Przecież mówiłaś do mnie!

Ja do Ciebie? Oj ... nie, właściwie to nie. My tylko tak się modlimy: „Ojcie nasz w niebie”.

Znowu! Wzywasz mnie, żeby zacząć rozmowę, czyż nie?

A więc, o co chodzi?

„Święć się imię Twoje”.

Mówisz to poważnie?

Powinam poważnie?

Czy naprawdę chcesz święcić moje imię, bo co to ma znaczyć inaczej?

To znaczy ... to znaczy, mój Boże, nie wiem, co to znaczy.

Skąd miałabym to wiedzieć?

To znaczy, że chcesz mnie czcić, że jestem ci szczególnie bliski, że dla ciebie moje imię ma wielką wartość.

Aha, tak, teraz rozumiem ... „Przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja, jako w niebie, tak i na ziemi ...”

Robisz coś, by tak się stało?

Żeby spełniła się Twoja wola? Oczywiście! Modłę się przecież! Poza tym daję pieniądze na misje, na biednych, na Caritas.

Ja pragnę więcej. Żeby twoje życie zostało uporządkowane, żeby przypadły te twoje przyzwyczajenia, które tak denerwują

„Unterbrich mich nicht, ich bete!”

„Vater unser im Himmel.“

Nach einer Idee von Clyde Lee Herring

„Ja?”

„Unterbrich mich nicht! Ich bete.“

„Aber du hast mich doch angesprochen!”

„Ich dich angesprochen? Äh ... nein, eigentlich nicht. Das beten wir eben so: Vater unser im Himmel.“

„Da – schon wieder! Du rufst mich an, um ein Gespräch zu beginnen, oder? Also, worum geht's?”

„Geheiligt werde dein Name ...“

„Meinst du das ernst?”

„Was soll ich ernst meinen?”

„Ob du meinen Namen wirklich heiligen willst. Was bedeutet das denn?”

„Es bedeutet ... es bedeutet ... meine Güte, ich weiß nicht, was es bedeutet. Woher soll ich das wissen?”

„Es bedeutet, dass du mich ehren willst, dass ich dir einzigartig wichtig bin, dass dir mein Name wertvoll ist.“

„Aha. Hm. Ja, das verstehe ich ... Dein Reich komme, dein Wille geschehe, wie im Himmel, so auch auf Erden ...“

„Tust du was dafür?”

„Dass dein Wille geschieht? Natürlich! Ich bete doch! Außerdem gebe ich Geld für die Mission, für die Armen, für Misionare und für Brot für die Welt.“

„Ich will mehr. Dass dein Leben in Ordnung kommt. Dass deine Angewohnheiten, mit denen du anderen auf die Nerven

innych, żebyś nauczyła się jednak inaczej myśleć o bliźnich. Żeby wszystkim ludziom pomagać, a ty byś opowiedziała o mnie także swoim koleżankom i współpracownikom. Pragnę, by chorzy zostali uleczeni, głodni nakarmieni, smutni pocieszeni, a więźniowie uwolnieni, gdyż wszystko, co czynisz tym ludziom, czynisz przecież dla mnie.

Dlaczego żądasz tego właśnie ode mnie!? Wiesz, ilu bogatych obłudników siedzi w kościele. Spójrz lepiej na nich!

Przepraszam cię, myślałem, że naprawdę modlisz się o to, by nastąpiło moje królestwo i działa się moja wola. Bo to dotyczy osobiście właśnie tego, który się o to modli. Więc, jeśli rzeczywiście chcesz tego samego, co ja, możesz zostać apostołką mojego królestwa.

To mi co nieco rozjaśniło. Mogę teraz dalej się modlić?

„Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”.

Kochana masz nadwagę. Twoja prośba zaś zawiera zobowiązanie do uczynienia czegoś, by miliony głodujących na tym świecie otrzymały swój powszedni chleb. A poza tym – istnieje ten inny Chleb.

Mówisz o tym chlebie, który rozdają w kościele?

Tak, Modlisz się o niego, ale wcale go nie chcesz, bo inaczej przyszłabyś do kościoła w niedzielę. Chlebem tym jest mój Syn, który chce ci pomóc.

Pomóc, w czym? Dobrze mi się powodzi.

Tak? Wypowiedz więc kolejną prośbę ...

„I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom”.

A Tomasz?

Znowu z tym zaczynasz, wiesz przecież, że mnie publicznie

gehst, verschwinden, dass du von anderen her und hin anders denken lernst. Dass allen Menschen geholfen werde und Du von mir erzählst, auch deinen Kolleginnen und Mitarbeiterinnen. Ich will, dass Kranke geheilt, Hungernde gespeist, Trauernde getröstet und Gefangene befreit werden, denn alles, was du diesen Leuten tust, tust du doch für mich!“

„Warum hältst du das ausgerechnet mir vor!? Was meinst du, wieviele steinreiche Heuchler in den Kirchen sitzen.

Schau die doch an!“

„Entschuldige. Ich dachte, du betest wirklich darum, dass mein Herrschaftsbereich kommt und mein Wille geschieht. Das fängt nämlich ganz persönlich bei dem an, der darum bittet. Erst wenn du dasselbe willst wie ich, kannst du eine Botschafterin meines Reiches sein.“

„Das leuchtet mir ein. Kann ich jetzt mal weiter beten?

Unser tägliches Brot gib uns heute ...“

„Du hast Übergewicht, meine Liebe! Deine Bitte schließt die Verpflichtung ein, etwas dafür zu tun, dass die Millionen Hungernden dieser Welt ihr tägliches Brot bekommen. Und außerdem – es gibt auch noch anderes Brot.“

„Du meinst das Brot, das die in der Kirche verteilen?“

„Ja, zum Beispiel. Du bittest darum, aber Du willst es gar nicht; sonst wärst Du letzten Sonntag gekommen. Dieses Brot ist mein Sohn, der dir helfen wird.“

„Helfen? Wobei? Mir geht's doch ganz gut ...“

„Ja? Dann bete doch noch eine Bitte weiter ...“

„Und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unseren Schuldigern ...“

„Und Thomas?“

upokorzył, że zawsze traktuje mnie z takim zarozumiałstwem, że jestem wściekła zanim zdąży wyłożyć te swoje protekcyjne uwagi. I on to wie. Lekceważy moje zdanie, tylko to, co on powie jest właściwe, ten typ ...

Wiem, wiem. A twoja modlitwa?

Nie myślałam w ten sposób.

Przynajmniej jesteś uczciwa. Naprawdę chcesz pielęgnować w sobie tę gorycz i niechęć?

To mnie męczy.

Chcę ci pomóc. Wybacz Tomaszowi, jak Ja tobie przebaczam. Wtedy arogancja i nienawiść pozostaną grzechami Tomasza, ale nie twoimi. Pewnie stracisz pieniądze, oczywiście stracisz trochę na znaczeniu, ale to przyniesie pokój twojemu sercu.

Hm. Nie wiem, czy temu sprostam.

Pomogę ci, dam ci siłę i pokarm w Chlebie mojego Syna.

„I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego ...”

Z przyjemnością. Unikaj osób i sytuacji, w których jesteś kuszona.

Co masz teraz na myśli?

Znasz przecież swoje słabe strony! To, że nie potrafisz się związać z nikim, finanse, seksualność, agresja, wychowanie. Nie daj pokusom żadnej szansy.

Myślę, że to najtrudniejsze „Ojcze nasz”, jakie kiedykolwiek odmówiłam. Ale po raz pierwszy miało to coś wspólnego z moim życiem.

Pięknie. Podążajmy więc dalej. Kończ spokojnie modlitwę.

„Bo Twoje jest królestwo, potęga i chwała na wieki. Amen”.

Wiesz, co mi się najbardziej podoba? Gdy ludzie, tacy jak ty zaczynają traktować mnie poważnie, szczerze się modlić,

„Thomas? Jetzt fang' du auch noch von dem an! Du weißt doch, dass er mich öffentlich blamiert, dass er mir jedesmal dermaßen überheblich entgegentritt, dass ich schon wütend bin, bevor er seine herablassenden Bemerkungen gemacht hat. Und das weiß er auch! Er lässt meine Meinung nicht gelten – nur das, was er sagt, ist richtig, dieser Typ hat ...“

„Ich weiß, ich weiß. Und dein Gebet?”

„Ich meinte es nicht so.“

„Du bist wenigstens ehrlich. Macht dir das eigentlich Spaß, mit so viel Bitterkeit und Abneigung herumzulaufen?”

„Es macht mich krank.“

„Ich will dich heilen. Vergib' Thomas, so wie ich Dir vergebe. Dann sind Überheblichkeit und Hass die Sünden von Thomas und nicht deine. Vielleicht verlierst du Geld, ganz sicher verlierst du ein Stück Ansehen, aber es wird dir Frieden ins Herz bringen.“

„Hm. Ich weiß nicht, ob ich mich dazu überwinden kann.“

„Ich helfe dir dabei, ich schenke Dir Kraft und Nahrung. Durch das Brot meines Sohnes.“

„Und führe uns nicht in Versuchung, sondern erlöse uns von dem Bösen ...“

„Nichts lieber als das! Meide bitte Personen oder Situationen, in denen du versucht wirst.“

„Wie meinst du das?”

„Du kennst doch deine schwachen Punkte! Unverbindlichkeit, Finanzverhalten, Sexualität, Aggression, Erziehung. Gib dem Versucher keine Chance!“

podążać za mną a potem pełnić moją wolę. Gdy spostrzegają, że ich praca nad przyjściem mojego królestwa ostatecznie ich uszczęśliwia.

Modlitwa jest czymś więcej niż tylko wyrecytowaniem wyuczonego na pamięć tekstu. Ale mało kto to zauważa, gdyż Bóg odpowiada cicho, bardzo często po prostu Go nie słyszymy. Co stałoby się, gdyby Jego głos był donośny?

„Ich glaube, das ist das schwierigste Vaterunser, das ich je gebetet habe. Aber es hat zum ersten Mal was mit meinem Leben zu tun.“

„Schön. Wir kommen vorwärts. Bete ruhig zu Ende.“

„Denn dein ist das Reich und die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit. Amen.“

„Weißt du, was ich herrlich finde? Wenn Menschen wie du anfangen, mich ernst zu nehmen, aufrichtig zubeten, mir nachzufolgen und dann das zu tun, was mein Wille ist. Wenn sie merken, dass ihr Wirken für das Kommen meines Reiches sie letztlich selbst glücklich macht.“

In manus tuas, Pater

The image shows a musical score for the hymn 'In manus tuas, Pater'. It consists of three systems of music, each with a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the vocal line. The first system starts with a tempo marking of '♩ = 70'. The second system includes a parenthetical '(spi - ri - tum)' above the word 'spi - ri - tum'. The third system continues the lyrics.

In ma - nus tu - as, Pa - ter, com -
men - do (spi - ri - tum) me - um, in ma - nus tu - as,
Pa - ter, com - men - do spi - ri - tum me - um. In

♩ **Nas tu-as mãos, ó Pa-i, en-tre-go o meu— Es-pi-ri-to. Nas tu-as mãos, ó Pa-i, en-tre-go o meu— Es-pi-ri-to. / У Теб-і ру-ки, От-че Сво-го пе-ре-да-ю ду-ха У Теб-і ру-ки. От-че Сво-го пе-ре-да-ю ду-ха.**

Music: Tatcé

© Ateliers et Presses de Tatcé, F-71250 Tatcé-Communauté

